

02.05.2022

Ny forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål

Oppsummering av høring, tilråding fra Miljødirektoratet i samråd med Landbruksdirektoratet

02.05.2022

Innhold

1	Innledning.....	4
2	Gjennomføring av høringen	5
3	Oppsummering av høringsuttalelser og direktoratenes vurderinger	6
3.1	Kunnskapsgrunnlaget.....	6
3.2	Fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer uten spredningsfare	9
3.2.1	Innspill fra høringsinstansene og direktoratenes vurderinger	10
3.2.2	Direktoratenes tilrådning	12
3.3	Fortsatt regulert bruk av utenlandske treslag, med tydeliggjort ansvar for skogeier	13
3.3.1	Innspill fra høringsinstansene og direktoratenes vurderinger	15
3.3.1.1	Fortsatt regulert bruk av eller forbud mot utenlandske treslag.....	15
3.3.1.2	Ansvarssonen og skogeieres ansvar for spredningskontroll	17
3.4	Andre problemstillinger reist i høringen	20
3.4.1	Involvering av kommunen i saksbehandlingen	20
3.4.2	Søknader og saksbehandlingstid.....	21
3.4.3	Skog som sikringstiltak	21
3.5	Strategi for å redusere negative virkninger av utenlandske treslag	22
4	Gjennomgang av forskriften	23
4.1	Systematisk gjennomgang	23
4.1.1	§ 1. Formål.....	23
4.1.2	§ 2. Saklig virkeområde.....	23
4.1.3	§ 3. Definisjoner	24
4.1.4	§ 4. Myndighet og delegering.....	27
4.1.5	§ 5. Krav om tillatelse	28
4.1.6	§ 6. Unntak fra krav om tillatelse. Meldeplikt.....	31
4.1.7	§ 7. Krav til søknad om tillatelse og § 8. Krav til melding.....	34
4.1.8	§ 9. Krav til systematisk oppfølging	36
4.1.9	§ 10. Tilsyn	38
4.1.10	§ 11. Håndheving og sanksjoner	39
4.1.11	§ 12. Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelse	40
4.2	Andre innspill til forskriften	40
4.3	Forslag forskriftstekst	41
5	Vedlegg - Høringsinstanser.....	44

1 Innledning

På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og i samråd med Landbruksdirektoratet sendte Miljødirektoratet forslag til endringer i "forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål" på høring 5. oktober 2021. Høringsfristen ble satt til 15. januar 2022.

Forskriftsforslaget innebærer å videreføre regulert bruk av utenlandske treslag til skogbruksformål der den viktigste endringen er at det legges et tydeligere ansvar på skogeier for å holde kontroll med spredning i en avgrenset ansvarssone. Dette er drøftet i Del B av høringsnotatet.

Det er også hørt på lettelser i saksbehandlingsrutinene for produksjonsformer som ikke medfører spredningsfare. Dette diskuteres i høringsnotatet Del A, og berøre i all hovedsak juletreproduksjon. Videre er det foreslått en rekke språklige og strukturelle endringer for å forenkle forskriften, på bakgrunn av erfaringene fra praktisering av forskriften siden 2012.

Vi viser til [høringsnotatet](#) for begrunnelse av forslagene som har vært på høring.

I høringen ble det stilt to hovedspørsmål:

1. Hvordan stiller du deg til å gå fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer som ikke medfører fare for spredning til omgivelsene, herunder juletrær?
2. Vi foreslår en forskrift som åpner for fortsatt bruk av utenlandske treslag til tømmerproduksjon, men der skogeiers ansvar for kontroll av spredning er tydeliggjort. Hvordan stiller du deg til dette?

I samråd med Landbruksdirektoratet, har Miljødirektoratet oppsummert høringen. Hovedspørsmålene er behandlet i kapittel 3.2 og 3.3, mens øvrige innspill/problemstillinger er håndtert i kapittel 3.4. I kapittel 4.1 gjennomgår vi paragrafspesifikke innspill.

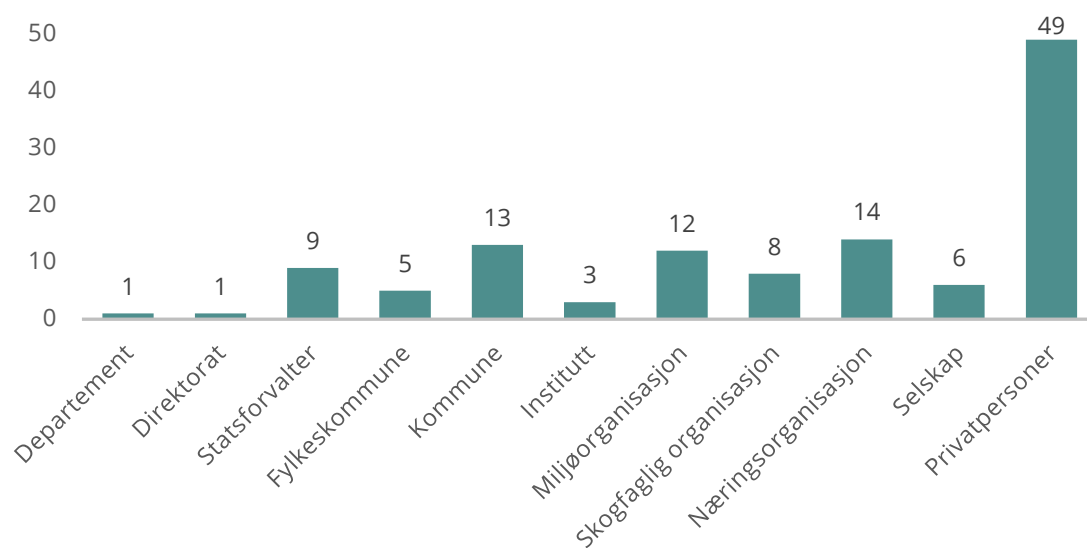
En omforent tilrådning og forslag til forskriftstekst er presentert i kapittel 4.3.

2 Gjennomføring av høringen

Invitasjon til å delta i høringen ble sendt ut til i alt 85 organisasjoner, med en oppfordring til ytterligere spredning til andre mulige interessenter.

Det har kommet inn i alt 121 høringssvar. Vedlegg 1 gir en oversikt over hvem som har gitt høringssvar. Fordeling av svar fra ulike målgrupper vises i Figur 1. Alle høringssvar kan lastes ned [her](#).

Tabell 1 og Tabell 2, og Figur 2 og Figur 3 oppsummerer hovedinnspillene som er gitt i høringen.

Figur 1. Deltagelser i høringen fordelt på målgrupper

3 Oppsummering av høringsuttalelser og direktoratenes vurderinger

3.1 Kunnskapsgrunnlaget

Bruk av utenlandske treslag er omdiskutert. Meningsmotsetninger utløser ofte at det blir fokusert på kunnskapsgrunnlaget. Det gjelder også i denne høringen.

Flere av næringsaktørene mener de positive sidene av å benytte utenlandske treslag har fått for lite oppmerksomhet. Skognæringa Kyst AS uttaler at *"Karbonopptak og klimaeffekt er ikke vektlagt"*. Woodworks! Cluster sier *"Mulighetene som ligger i videre ressursoppbygging, fornygelseshogst og CO₂-opptak er imidlertid ikke omtalt videre i forskriften, der det utelukkende er de begrensende forholdene som behandles. Vi mener derfor dette forholdet i liten grad vil bli en del av den skjønsmessige vurderingen slik forskriften er utformet nå. Vi mener det må tas inn formuleringer om dette momentet"*.

Også flere av miljøorganisasjonene er misfornøyde med kunnskapsgrunnlaget. Naturvernforbundet, Norsk Botanisk forening og WWF sier i sin felles uttalelse: *"Høringsnotatet er faglig mangelfullt, med en rekke uklare forutsetninger i analyser og anbefalinger, og man kan få inntrykk av at direktoratet overser deler av kunnskapsgrunnlaget for å komme fram til en forhåndsbestemt konklusjon."* Norsk Biologiforening sier at de *".. som en primær tilbakemelding ber vi at direktoratet trekker denne saken og kommer tilbake med en bedre grunnlagt høring om forvaltning av utenlandske treslag i Norge, basert på planetens tålegrense og FNs bærekraftsmål"*.

NTNU Vitenskapsmuseet, Institutt for naturhistorie sier i sin uttalelse: *«Vi synes det er svært alvorlig at analysene av konsekvenser ikke er belyst på økologisk riktig vis i høringsnotatet. Langtidsvirkningen på naturverdiene av utsetting av utenlandske treslag er allerede stor. Det er nettopp dette som gjør at de fleste aktuelle utenlandske treslag for skogproduksjon er plassert i fremmedartskategoriene høy og svært høy risiko. Fortsatt framtidig utsetting av fremmede treslag vil øke truslene mot naturverdier, både naturmangfold og de visuelle»*.

Direktoratene legger til grunn at det er to krav til utredninger av tiltak. Vi må innfri kravene i Utredningsinstruksen - instruks om utredning av statlige tiltak - som har til hensikt å fremme god kvalitet på beslutningsgrunnlaget for statlige tiltak. I tillegg må vi innfri kravene i naturmangfoldlovens kapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk - hvor vurderingen av § 8 (kunnskapsgrunnlaget) er sentralt.

Høringsdokumentet er bygd opp etter spørsmålene som utredningsinstruksen sier en utredning skal besvare:

1. Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
2. Hvilke tiltak er relevante?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Naturmangfoldlovens § 8 første ledd sier at "*Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet*".

Direktoratene vil påpeke at tiltaket det høres på er en revidert forskrift som regulerer utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Forskriften omhandler utsetting fram i tid, og vilkår knyttet til bruk av utenlandske treslag i skogbruket og i juletre- og pyntegrøntproduksjon. Forskriften omfatter ikke forvaltning av utsettinger gjort før revidert forskrift trer i kraft, eller utsettinger med andre formål enn skogbruk. Forskriften regulerer i utgangspunktet heller ikke forvaltning av uønsket spredning av utenlandske treslag uavhengig av hva eller hvem som har skyld i spredningen. I tillegg til forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål vil en helhetlig forvaltning av utenlandske treslag i like stor grad bestemmes av forvaltning etter skogbrukslov med forskrifter, og de generelle bestemmelsene i naturmangfoldloven.

Når det gjelder innspillene fra noen av næringsorganisasjonene omkring vektlegging av klima viser vi til at høringsdokumentet har redegjort for sannsynlige virkninger for opptak og lagring av karbon, og gjort en vurdering av klimaeffekter under ikke prissatte virkninger. Her konkluderer vi med at det foreslåtte alternativet er bedre enn et forbud. Direktoratene vil likevel påpeke at bruk av utenlandske treslag ikke er utredet som et klimapolitisk tiltak.

Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget for virkninger på naturmiljøet legger direktoratene til grunn at det er tilstrekkelig for å fatte en beslutning. I tillegg til høringsdokumentet har direktoratene i rapport [M-1378/2019](#) "Utredning av forbud mot utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål" gjennomgått og referert til det mest relevante av både norsk

og utenlandsk litteratur. NINA og NIBIO foretok i tillegg i 2021 en [kunnskapsoppdatering](#) om betydningen av utenlandske bartreslag i Norge.

Det legges til grunn at nye tillatelser til planting av utenlandske treslag ikke vil bli gitt der det er en fare for at utplanting vil medføre en direkte trussel mot spesielt verdifulle naturtyper eller truede arter. Vi finner derfor ikke grunnlag for å vektlegge naturmangfoldlovens § 9 (føre-var prinsippet) i denne sammenhengen.

Også regulert bruk av utenlandske treslag, med krav om å drive spredningskontroll i en ansvarssone, innebærer et potensial for å påvirke omkringliggende arealer. Direktoratene legger til grunn at denne påvirkningen i sum blir mindre enn både alternativet med å forby bruk av utenlandske treslag og dagens forskrift. Direktoratene mener derfor at forskriftsforslaget ikke kommer i konflikt med naturmangfoldlovens § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning).

Forskriftsforslaget innebærer at tiltakshaver må ta ansvar for å drive spredningskontroll i en klart definert ansvarssone. Direktoratene mener dette tilfredsstiller naturmangfoldlovens § 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) som sier at tiltakshaver "*... skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter*".

Direktoratene mener at forskriften legger opp til å ivareta også naturmangfoldlovens § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Direktoratene er klar over at uønsket spredning av utenlandske treslag påvirker naturmiljøet i Norge på en negativ måte. Fra miljømyndighetenes side brukes det allerede en god del midler til å fjerne utenlandske treslag fra verneområder. Det gis også noe tilskudd til tiltak utenfor verneområder. Innmeldte behov både i og utenfor verneområdene er langt større enn midlene som blir stilt til rådighet. Også Landbruket har tilskuddsordninger som kan benyttes til tiltak mot utenlandske treslag. Det er sannsynlig at påvirkningen fra utenlandske treslag vil øke i tiden framover – helt uavhengig av hvilken innretning forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål får. De nærmeste tiårene er utfordringene med utenlandske treslag koblet til eldre utsettinger – og i stigende grad spredning fra disse.

Direktoratene legger vekt på at utfordringene vi i dag ser med utenlandske treslag er knyttet til en helt annen utsettingspraksis enn det som er aktuelt i dag. Uregulert bruk uten

spesifikke miljøhensyn og uten krav til oppfølging er erstattet med en styrt bruk hvor hensynet til miljø står sterkt og hvor det ligger konkrete krav til oppfølging. I forslaget til ny forskrift omfatter kravet til oppfølging også ansvar for å holde kontroll med spredning fra tidligere omløp i ansvarssonen fastsatt i tillatelsen. Direktoratenes vurdering er derfor at den foreslåtte forskriften innebærer at innsatsen for å begrense negative virkninger av utenlandske treslag vil øke, og at styrt bruk med vilkår er bedre for naturmangfold og landskap enn et forbud.

3.2 Fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer uten spredningsfare

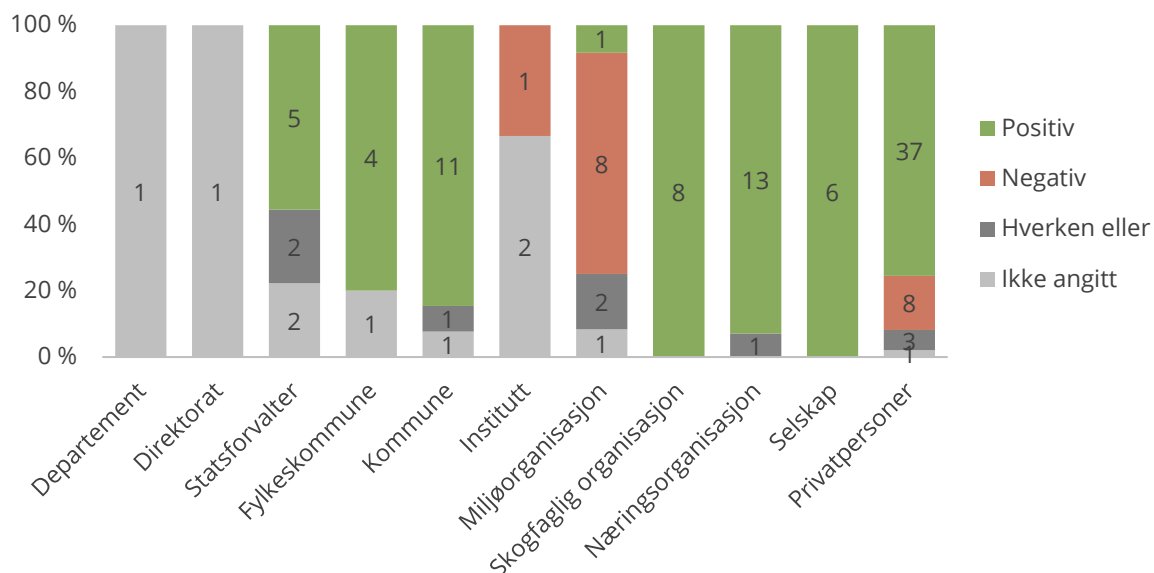
Høringsinstansene ble stilt spørsmålet: *Hvordan stiller du deg til å gå fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer som ikke medfører fare for spredning til omgivelsene, herunder juletrær?*

Alle skogfaglige organisasjoner og selskap, samt alle næringsorganisasjoner med unntak av en organisasjon med tilknytning til beitebruk, har uttalt seg som positive til forslaget om å gå fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer som ikke medfører fare for spredning til omgivelsene. Dette gjelder også for hovedvekten av forvaltningsmyndigheter og privatpersoner, samt en miljøorganisasjon. Instansene trekker frem forenklet saksbehandling, kortere saksbehandlingstider og økt forutsigbarhet for søkere som fordeler ved en overgang til meldeplikt. Til tross for bred enighet om at en slik overgang vil være positivt, legger instansene vekt på viktigheten av at plantefelt blir avviklet, og tilstrekkelig ryddet etter avvikling.

Flertallet av miljøorganisasjonene, samt flere privatpersoner og et institutt har stilt seg negative til forslaget om å gå fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer som ikke medfører fare for spredning til omgivelsene. Argumentasjonen til mange av aktørene baseres derimot ikke på utfordringer knyttet til overgangen fra søknads- til meldeplikt, men heller på utplanting av utenlandske treslag i seg selv. Instansene trekker frem bekymringen om at trær ikke avvikles før de kan spre seg, samt spredningsfare og trusler mot biologisk mangfold som hovedargumenter mot bruk av utenlandske treslag. Blant de som kommenterer overgangen fra søknadsplikt til meldeplikt direkte, trekkes det frem en bekymring om at overgangen vil medføre en mindre omfattende behandling av slike saker, og dermed føre til økt utplanting blant annet i områder med verdifulle naturtyper. Det pekes spesielt på en frykt at meldeplikt vil øke sannsynligheten for at det vil bli plantet på verdifulle slåtte- og beitemarker sammenliknet med en søknadsbehandling.

Tabell 1. Oppsummering av høringsinstansenes synspunkt til hovedspørsmål 1: Hvordan stiller du deg til å gå fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer som ikke medfører fare for spredning til omgivelsene, herunder juletrær?

Målgruppe	Positiv	Negativ	Hverken/eller	Ikke angitt	Antall høringsuttalelser
Departement				1	1
Direktorat				1	1
Statsforvalteren	5		2	2	9
Fylkeskommuner	4			1	5
Kommuner	11		1	1	13
Institutt		1		2	3
Miljøorganisasjon	1	8	2	1	12
Skogfaglig organisasjon	8				8
Næringsorganisasjoner	13		1		14
Selskap	6				6
Privatpersoner	37	8	3	1	49
Totalt	85	17	9	10	121

Figur 2. Oppsummering av høringsinstansenes svar på Hovedspørsmål 1 om overgang fra søknadsplikt til meldeplikt.

3.2.1 Innspill fra høringsinstansene og direktoratenes vurderinger

De fleste høringsinstansene er positive til forslaget om å gå over til meldeplikt for produksjonsformer uten spredningsfare.

Bekymring for planting på verdifulle naturtyper

Flere miljøorganisasjoner har uttrykt bekymring for at overgangen fra søknadsplikt til meldeplikt vil medføre en økt risiko for utplanting i områder med verdifulle naturtyper.

Direktoratene legger vekt på at meldinger vil bli vurdert på linje med en søknad. Der myndighetene vurderer at en melding kan være i konflikt med naturmangfoldet på produksjonsarealet vil de sette vilkår eller forby den meldte produksjonen. I slike tilfeller vil myndighetene gi et begrunnet svar for vilkårene eller avslaget på den meldte produksjonen i samsvar med de samme retningslinjene som ved en søknad.

En viktig del av saksbehandlingen vil være å sjekke om det er kartlagt verdifulle naturtyper på utsettingsstedet. Ved usikkerhet om verdier på utsettingsstedet vil det være naturlig at det foretas en befaring.

Direktoratene legger også vekt på at erfaringen fra praktiseringen av forskriften siden 2012 viser at de aller fleste søknadene som har blitt behandlet har vært lite konfliktfylte. Kun et lite antall søknader er avslått på grunn av miljøkvaliteter på utsettingsstedet. En forutsetning for at det skal være meldeplikt er at utsettinga ikke skal medføre fare for naturmangfoldet på utsettingsstedet.

Oppfølging av ikke avvirket/nedlagt produksjon

Flere høringsinstanser påpeker utfordringer knyttet til at plantefelt/enkeltrær ikke blir avvirket og kan stå igjen som spredningssenter. Bl.a. Hitra kommune stiller spørsmål til oppfølging ved nedlegging av produksjon, for å sikre sanering av gjenstående planter for å forhindre at disse blir frøbærende og spre seg videre i nærområdet. Det etterspørres klarere regler for overvåking, kontroll, rapportering og krav om eventuell sanksjonering i forskriften.

Direktoratene viser til at vi planlegger å etablere databaser med kartløsninger som grunnlag for å kunne drive effektiv oppfølging og kontroll. Dette vil gjøre det enkelt å etablere et opplegg for å etterspørre opplysninger bl.a. om avvirkning eller avslutning av produksjon. Vi planlegger å ta opp problemstillinger og krav knyttet til rapportering i veiledningsmateriellet som vil bli utviklet.

Med hensyn til sanksjonering legger direktoratene til grunn at de generelle reglene i naturmangfoldloven gjelder. Det vil si at miljømyndigheten kan føre tilsyn, pålegge retting eller forta retting på grunneiers bekostning dersom det er behov for det.

Forpliktelser til å følge opp vilkår for utsetting følger eiendommen. Det vil si at krav til oppfølging gjelder også for rettsetterfølgere. Se også kapittel 4.

3.2.2 Direktoratenes tilråkning

Direktoratene opprettholder anbefalingen om å gå fra søknadsplikt til meldeplikt for produksjonsformer som ikke medfører spredningsfare.

Direktoratene mener en overgang til meldeplikt for slike produksjonsformer ikke i vesentlig grad øker sannsynligheten for arealbruksendringer som er uheldig for naturmangfoldet. Forvaltningen har fortsatt virkemidler for å sette vilkår for eller stanse arealbruk som er i konflikt med naturmangfoldsinteresser.

Fordelene for produsentene er at saksbehandlingstiden er mer forutsigbar. For forvaltningen innebærer det at ressursbruken til saksbehandling kan reduseres.

3.3 Fortsatt regulert bruk av utenlandske treslag, med tydeliggjort ansvar for skogeier

Høringsinstansene ble stilt spørsmålet: *Vi foreslår en forskrift som åpner for fortsatt bruk av utenlandske treslag til tømmerproduksjon, men der skogeiers ansvar for kontroll av spredning er tydeliggjort. Hvordan stiller du deg til dette?*

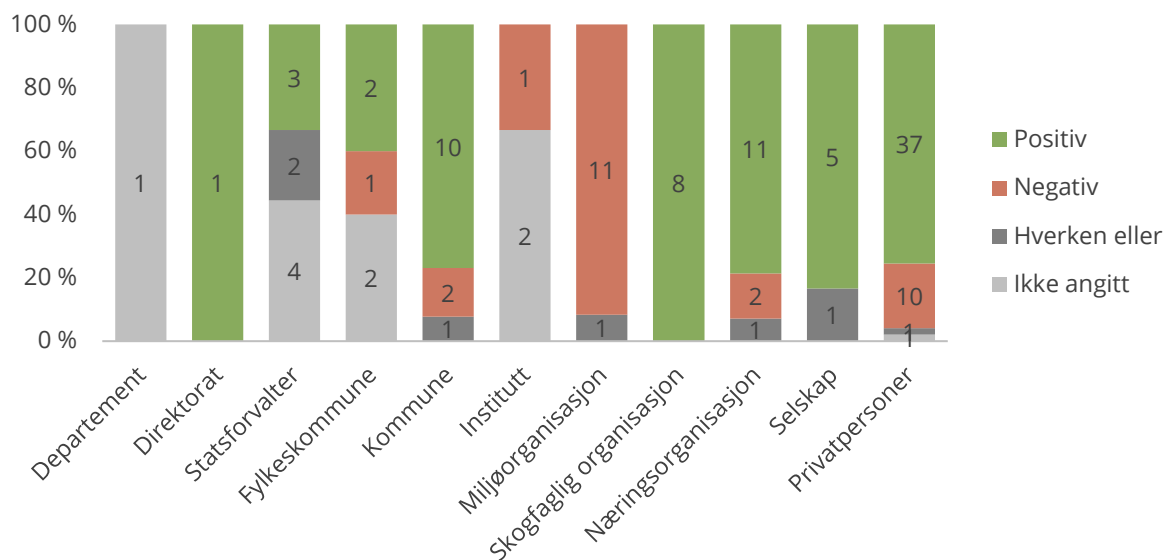
Alle skogfaglige organisasjoner, samt de fleste næringsorganisasjoner og selskap med unntak av en organisasjon med tilknytning til beitebruk, har uttalt seg som positive til forslaget som åpner for fortsatt bruk av utenlandske treslag til tømmerproduksjon. Dette gjelder også for flere forvaltningsmyndigheter og hovedvekten av privatpersonene som har uttalt seg. Blant de som har uttalt seg som positive, legges det særlig vekt på viktigheten av fortsatt bruk av utenlandske treslag for skognæringen og betydning av utenlandske treslag for karbon-binding (som klimatiltak). Flere av instansene trekker allikevel frem utfordringer knyttet til en tydeliggjøring av skogeiersansvar og stiller spørsmål til omfanget og forvaltningen av en eventuelt forskriftsfestet ansvarssone. En næringsorganisasjon har stilt seg negativt til forslaget basert på en oppfatning av at skogeiers ansvar, som skissert i forskriftsforslaget, er urimelig stort.

Alle miljøorganisasjonene, noen få forvaltningsmyndigheter, en næringsorganisasjon, og flere privatpersoner har stilt seg negative til forslaget som åpner for fortsatt bruk av utenlandske treslag til tømmerproduksjon. Blant instansene som har uttalt seg som negative til forslaget, har de fleste ønske om et totalforbud mot bruk av utenlandske treslag til tømmerproduksjon. Instansene trekker frem spredningsfare, gjengroing og trusler mot biologisk mangfold som hovedargumenter mot en forskrift som åpner for fortsatt bruk av utenlandske treslag. Flere instanser tar også opp utfordringer med forvaltning og oppfølging av ansvarssonen.

Tabell 2 og Figur 3 oppsummerer uttalelsene fra høringsinstansene knyttet til Hovedspørsmål 2.

Tabell 2. Oppsummering av høringsinstansenes synspunkt til hovedspørsmål 2: Vi foreslår en forskrift som åpner for fortsatt bruk av utenlandske treslag til tømmerproduksjon, men der skogeiers ansvar for kontroll av spredning er tydeliggjort. Hvordan stiller du deg til dette?

Målgruppe	Positiv	Negativ	Hverken/eller	Ikke angitt	Antall høringsuttalelser
Departement				1	1
Direktorat	1				1
Statsforvalteren	3		2	4	9
Fylkeskommune	2	1		2	5
Kommuner	10	2	1		13
Institutt		1		2	3
Miljøorganisasjon		11	1		12
Skogfaglig organisasjon	8				8
Næringsorganisasjoner	11	2	1		14
Selskap	5		1		6
Privatpersoner	37	10	1	1	49
Totalt	77	27	7	10	121

Figur 3. Oppsummering av høringsuttalelsene til Hovedspørsmål 2, fortsatt styrt bruk av utenlandske treslag til tømmerproduksjon men der skogeiers ansvar for kontroll av spredning er tydeliggjort.

3.3.1 Innspill fra høringsinstansene og direktoratenes vurderinger

3.3.1.1 *Fortsatt regulert bruk av eller forbud mot utenlandske treslag*

De nasjonale miljøorganisasjonene (Naturvernforbundet, Sabima, WWF Verdens naturfond, Norsk biologiforening, Norsk friluftsliv og Norsk Botanisk forening) og en rekke lokallag i naturvernforbundet argumenterer for at en ny forskrift må innføre et forbud mot bruk av utenlandske treslag i skogbruket. Samme holdning har Viken fylkeskommune, Hitra kommune, Lyngheisenteret, 9 enkeltpersoner og Søndre Langøya sankarlag, Hadsel sau og geit, Vesterålen og omegn villsaulag i en felles uttalelse.

Flere av høringsinstansene legger til grunn at fortsatt regulert bruk vil være i strid med Norges forpliktelser gjennom FN konvensjonen om biologisk mangfold (CBD), Aichi-mål 9 og prinsippene i naturmangfoldloven.

Høringsinstansene som ønsker et forbud argumenterer for at fortsatt bruk av utenlandske treslag vil føre til en varig negativ påvirkning på norsk natur. De mener at fortsatt planting vil føre til fortsatt spredning, både gjennom kortdistanse- og langdistanse spredning. Videre argumenterer de at å etablere en ansvarssone på 100 meter ikke vil være tilstrekkelig; at det vil skje spredning utenfor ansvarssonen som også må fjernes for å hindre etablering av framtidige spredningssentre. Som tillegg til et forbud mot nye utsetninger, pekes det på et stort behov for å intensivere innsatsen for å fjerne utenlandske treslag fra norsk natur.

Alle organisasjoner og selskap med tilknytning til skognæringen er grunnleggende positive til at det fortsatt skal være mulig å benytte utenlandske treslag i skogbruket. Det samme gjelder for 10 av 12 kommuner, og 37 av 49 enkeltpersoner som har uttalt seg i saken. Flere av næringsaktørene og kommunene legger til grunn at utenlandske treslag er selve livsgrunnlaget for å drive et aktivt skogbruk i bestemte deler av landet, og at det på enkelte områder ikke finnes noe godt alternativ. I tillegg til næringsargumenter legger noen av disse høringsinstansene vekt på klimavirkninger knyttet til økt opptak av karbon, og at utenlandske treslag er bedre klimatilpasset enn tradisjonelle treslag. Det blir av enkelte høringsinstanser også argumentert med hva utenlandske treslag kan bidra med av substitusjonseffekter.

Direktoratene er på linje med miljøorganisasjonene opptatt av at spredning av utenlandske treslag utgjør en trussel mot naturmangfold og landskap. Store områder, spesielt langs kysten, vil bli stadig sterkere påvirket dersom det ikke blir iverksatt tiltak for å begrense videre spredning. Tiltak som gjennomføres i dag, både i offentlig og privat regi, kan bremse utviklingen på lokalt nivå. Det vil imidlertid kreve en vesentlig økning av innsatsen for å unngå at en stadig større del av norsk natur blir påvirket av uønsket spredning av utenlandske treslag.

Dagens utfordringer med utenlandske treslag må ses i forhold til den arealbruk, driftsmetoder, materialbehov og bosettingsmønster som var tidligere. Utsettingspraksis i skogreisingsperioden kan ikke sammenliknes med det forvaltningsregimet som er aktuelt i dag. Utenlandske treslag ble plantet på lokaliteter som i dag er helt uaktuell for utplanting. Både på grunn av kunnskap om og vektlegging av sårbar natur, men også fordi kriteriene for skogbruksmessig nytte har forandret seg. I dag er det ikke aktuelt å tillate bruk av utenlandske treslag på sårbare naturtyper, eller på arealer der det kan skje omfattende spredning til slike. Det er sannsynlig at en overveiende del av framtidige tillatelser vil bli gitt på arealer som i dag allerede har bestander av utenlandske treslag.

Hovedspørsmålet blir om et forbud eller regulert bruk er den beste måten å ta vare på naturmangfold og landskap. Direktoratene har falt ned på at en regulert bruk, der skogeieres ansvar for å drive spredningskontroll er tydeliggjort, over tid vil gi et bedre grunnlag for å kunne redusere de negative virkningene av utenlandske treslag. Analyser (se vedlegg 3 i høringsnotatet) indikerer at arealet av ansvarssonen kan bli vesentlig større enn det produksjonsarealet som plantes.

Direktoratene legger til grunn at forskriftsforslaget ikke er i strid med internasjonale forpliktelser. Forskriftsforslaget kan bidra til å "...kontrollere spredningsveier for å hindre introduksjon og etablering" (Aichi-mål 9). Forskriften vil også ivareta Bern-konvensjonens artikkel 11 – 2b som sier at vi vil "... strictly control the introduction of non-native species.". Forskriftsforslaget vil heller ikke være i strid med FNs bærekraftsmål 15.8 som sier at vi skal " Innen 2020 innføre tiltak for å unngå innføring og spredning av fremmede arter for å redusere fremmede arters påvirkning på land- og vannbaserte økosystemer i betydelig grad, og dessuten kontrollere eller utrydde prioriterte fremmede arter".

Direktoratene er klar over at det fortsatt vil være mange produksjonsarealer og spredning fra disse på store arealer som ikke inngår i noen ansvarssone. Ansvaret for å drive fjerning her vil falle på det offentlige, fortrinnsvis i samarbeid med grunneiere og frivillighet.

Direktoratene legger vekt på at forslaget til en ny forskrift vil øke den totale innsatsen i samfunnet for å redusere konsekvensene av tidligere tiders utsettingspraksis.

Det er et skogpolitisk mål at det skal drives regningssvarende skogbruk i hele landet. Bruk av utenlandske treslag bidrar til det. Skog plantet under skogreisingsperioden begynner nå å bli hogstmoden. Mange av de hogstmodne bestandene er karakterisert med svært høy produksjon og virke med høy kvalitet. Et generelt forbud mot å benytte utenlandske treslag vil redusere den totale aktiviteten i skogbruket, og på sikt redusere virkestilgangen for skogindustrien. Selv om arealene med utenlandske treslag er små totalt sett, er de likevel viktige for aktiviteten, særlig langs kysten og nordover.

Bruk av utenlandske treslag er ikke foreslått som et klimapolitisk virkemiddel. Et forbud mot bruk av utenlandske treslag vil likevel ha virkninger for opptak og lagring av karbon i Norge. Raskere vekst medfører at et areal med utenlandske treslag tar opp og lagrer mer karbon, enn om man benytter mer saktevoksende norske arter, eller lar arealer gro igjen. I tillegg vil bruk av utenlandske treslag medføre at arealet endres fra å produsere et karbonholdig råstoff vi ikke greier å utnytte til et råstoff som kan brukes til substitusjon av fossile produkter.

Det er også en fare for at mindre lønnsomhet i skogbruket kan medføre at flere arealer omdisponeres og i noen tilfeller bokføres som avskoging i utslippsregnskapet. Avskoging er allerede en utfordring for at Norge skal greie å innfri våre utslippsforpliktelser.

3.3.1.2 Ansvarssonen og skogeieres ansvar for spredningskontroll

En rekke høringsinstanser har kommentert forslaget om å opprette en ansvarssone, og omfanget av skogeiers ansvar for spredningskontroll i ansvarssonen. Flere næringsorganisasjoner har kommet med innspill om at kravene til grunneier er for omfattende, mens miljøorganisasjonene argumenterer for at ansvaret for skogeiere og næringen burde vært mer omfattende. Det er videre stilt spørsmål fra flere høringsinstanser om størrelsen på ansvarssone og pekt på utfordringer med forvaltning av en forskriftsfestet ansvarssone med krav til spredningskontroll. Det juridiske grunnlaget for å etablere ansvarssoner diskuteres i kapittel 4.

Forskriftsforslaget innebærer at det ved nye tillatelser til utsetting blir fastsatt en ansvarssone på normalt 100 meter fra det omsøkte produksjonsarealet, der skogeier har ansvar for kontroll og fjerning av oppslag før de begynner å produsere kongler eller etablerer tette bestander. Ansvaret for å drive kontroll og fjerning i ansvarssonen er uavhengig av spredningstidspunkt, og omfatter derfor også spredning fra tidligere omløp.

Selv om de fleste høringsinstanser med tilknytning til skognæringen har stilt seg positive til forslaget, argumenterer flere for at ansvarssonen bør bli mindre, og at ansvaret bør begrenses til ny spredning; dvs. at skogeier ved en ny tillatelse ikke må ta ansvar for spredning fra tidligere omløp i ansvarssonen for den nye tillatelsen. Møre og Romsdal skognæringsforum mener kravet til skogeier om kontroll i ansvarssonen er urimelig. Dette synspunktet støttes også fra skogselskapet i Rogaland som påpeker at *«slik kravet står i forslaget, er det så inngripende at enkelte grunneiere nok vil takke nei til videre skogproduksjon»*, slik at forskriften i realiteten vil ha samme virkning som et forbud.

Når det gjelder størrelsen på ansvarssonen har høringsinstanser som Allskog, Norskog, Skognæringsforum Nordland og Statsforvalteren i Agder stilt seg positiv til forslaget mens Nærøysund og Sortland kommuner mener at en ansvarssone på 100 meter er for stort og foreslår en sone på hhv. 75 og 50 meter.

I motsetning til argumentasjonen fra næringsiden, mener miljøorganisasjonene at skogeiers og næringens ansvar burde vært med omfattende. Naturvernforbundet skriver at «en begrensning på 100 meter er alt for snever for å forhindre store endringer på lang sikt i naturen» og SABIMA foreslår at ansvarssonen bør "...fastsettes i hvert enkelt tilfelle basert på topografi, vindforhold og treslagenes egenskaper, samt det omgivende arealets mottakelighet for etablering".

Flere av miljøorganisasjonene, NTNU og Lyngheiseret mener at skogeier, eller skognæringen, må ta ansvar for all spredning uavhengig av spredningstidspunkt og avstand fra bestandskant. "Forurensere-betaler" prinsippet trekkes frem av både Naturvernforbundet og Norsk biolog forening som grunnlag for å pålegge skogeier eller skognæringen et større ansvar.

Det er også stilt spørsmål fra flere høringsinstanser om det er realistisk at kravene til oppfølging i ansvarssonen, både av skogeier og forvaltning, vil bli fulgt opp.

Direktoratene fastholder at skogeiers ansvar, som tydeliggjort i forskriftsforslaget er rimelig og legger til grunn at ansvaret for rydding av historisk spredning i ansvarssonen er en viktig forutsetning for at regulert bruk av utenlandske treslag er å foretrekke framfor et forbud. Vi legger vekt på at tillatelser til utsetting av utenlandske treslag i all hovedsak vil gis på arealer som enten har, eller står i nær kontakt med, arealer som i dag har produksjonsbestander av samme treslag.

Forurensere betaler prinsippet er et grunnleggende prinsipp i norsk miljøforvaltning, men grunnet tilbakevirkningsvernet har direktoratene ikke vurdert en løsning der skogeier får et ansvar for å drive spredningskontroll uavhengig av om det blir gitt tillatelse til å sette ut nye trær. Skogreisningen startet som en nasjonal dugnad for å reise landet etter krigen og planting av utenlandske treslag ble finansiert av staten og påskyndet av kommunale skogreisningsledere. Direktoratene finner derfor ikke et juridisk grunnlag for å påføre alle skogeiere som har fulgt denne oppfordringen et ansvar for å drive spredningskontroll. Vi finner det derimot rimelig at skogeiere som ved en ny tillatelse har nytte av å bruke utenlandske treslag får et ansvar for å drive spredningskontroll i en avgrenset ansvarssone rundt produksjonsbestanden for den nye tillatelsen.

Når det gjelder størrelsen på ansvarssonen fastholder **direktoratene** at dette normalt skal settes til 100 meter fra bestandskant.

Direktoratene legger vekt på at hovedmengden av spredningen fra ett produksjonsbestand skjer de nærmeste 30 meter fra bestandskanten. Utover 30 meter er frømengden betydelig redusert og spredningen varierer med lokale vindforhold på spredningstidspunktet. Bredden på ansvarssonen må også begrenses til det en med rimelig sikkerhet kan si er spredning fra det produksjonsarealet der det er gitt tillatelse til å

plante utenlandske treslag. En ordning med svært store ansvarssoner vil være vanskelig å forvalte. Jo lengre fra bestandet ansvarssonen strekker seg, jo vanskeligere vil det være å knytte registrert spredning til faktisk bestand. Samtidig vil det bli flere utfordringer knyttet til at flere eiendommer og eiendomsbesittere blir berørt.

Direktoratene trekker også frem at hensikten med ansvarssonen er å involvere skogeier i kontroll og fjerning av uønsket spredning av utenlandske treslag. Det er derfor viktig at ansvarssonens størrelse er forutsigbar for søker, og at den fastsettes med et omfang som gjør at skogeier ønsker å tilplante arealer med utenlandske treslag og delta i kontroll og fjerning. Hvis forpliktelsene blir for tyngende vil det innebære at skogeiere ikke vil bidra til spredningskontroll. En positiv side ved dette er at det antageligvis vil være et sammenfall mellom at vilkår føles tyngende – og at arealet framstår som mindre egnet for utsetting av utenlandske treslag.

Formuleringen i forskriften åpner for noe fleksibilitet, både med hensyn til å fastsette større og mindre soner der dette er naturlig ut fra naturgitte forhold. Større soner kan være aktuelt der erfaringer indikerer at nærspredningsområdet er større enn 100 meter. Mindre soner vil være aktuelt eksempelvis der avstanden til nabobestand er mindre enn 200 meter. Det vil bli utarbeidet veiledningsmaterieell til hjelp for statsforvaltere som skal sette grenser for ansvarssoner i tillatelser. Som for tillatelser for øvrig vil det være klageadgang på hvordan grensene for ansvarssonen settes.

Når det gjelder kravene til oppfølging i ansvarssonen må **direktoratene** legge til grunn at vilkår knyttet til tillatelser vil bli fulgt opp. Vi ser bl.a. på muligheter for å etablere kart og databaseløsninger som kan legge grunnlaget for en effektiv oppfølging av gitte tillatelser i tiårene som kommer.

Når det gjelder ansvaret for å drive spredningskontroll utenfor ansvarssonene vil dette i stor grad måtte falle på det offentlige. Dette er håndtert i kapittel 3.5.

I 2019 leverte Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet sammen rapporten "Utredning av forbud mot utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål" (Miljødirektoratet Rapport M-1378/2019). I oppsummeringen i rapporten sier direktoratene bl.a.

"Direktoratenes vurdering er at en styrt bruk av utenlandske treslag av et omfang som lagt til grunn i utredningen ikke vil medføre en vesentlig merbelastning.

Direktoratene mener at hensynene til naturmangfold, klima og næring kan ivaretas på en balansert måte gjennom forvaltning etter forskrift."

Direktoratene fastholder denne vurderingen også etter høringsrunden. Vi anbefaler at det vedtas en revidert "Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål" som viderefører regulert bruk av utenlandske treslag. En viktig begrunnelse for å etablere ansvarssoner, der skogeiere får ansvar for spredningskontroll, er å øke den totale

innsatsen for å bekjempe negative virkninger av utenlandske treslag. Samtidig blir skogpolitiske målsettinger ivaretatt.

Direktoratene er klar over at dette er en omstridt anbefaling, særlig blant miljøorganisasjonene som argumenterer for at et forbud er nødvendig for å ivareta naturmangfold og landskap. Direktoratene legger imidlertid vekt på at de negative virkningene knyttet til bruk av utenlandske treslag styres både av hvor utsetting skjer og hvilke tiltak og virkemidler som settes inn for å redusere påvirkninger av både nye utplantinger, gamle utplantinger og ny og gammel spredning.

3.4 Andre problemstillinger reist i høringen

3.4.1 Involvering av kommunen i saksbehandlingen

I flere høringsuttalelser blir spørsmålet om involvering av kommunen i saksbehandlingen tatt opp. Det argumenteres med at kommunen har lokalkunnskap om de arealene der det meldes eller søkes om bruk av utenlandske treslag og også kan vurdere bruken i forhold til omkringliggende areal. I tillegg vil kommunen være myndighet for å ta i bruk dyrka og dyrkbar jord til skogbruksformål ved omdisponering etter jordloven.

Forskrift om bærekraftig skogbruk § 5, 11. ledd sier at "*Bruk av utanlandske treslag til skogproduksjon kan berre skje etter godkjenning frå kommunen. Ved avgjerda skal kommunen leggje vekt på å unngå ukontrollert spreiring av slike treslag ved naturleg forynging.*" Dette betyr at man formelt sett må ha tillatelser etter to forskrifter og to forvaltningsnivåer. Forarbeidene til naturmangfoldloven (ot.prop. 52, 2008-2009) sier at det bør være et mål at søkere bare trenger å forholde seg til én instans og at myndighetene etablerer et system for saksbehandling som ivaretar dette.

Direktoratene legger til grunn at det vil være hensiktsmessig med en behandling etter begge forskriftene. Vi legger vekt på kommunens rolle som skogmyndighet, og at bl.a. kartfestet arealdisponering, som er viktig for skogforvaltningen, bør inn i landbrukets systemer. En behandling etter begge forskriftene vil i tillegg åpne for en samordnet oppfølging da begge forskriftene gir mulighet til å føre tilsyn og kreve oppretting. Vi legger også vekt på at kommunene har lokal kunnskap både knyttet til ulemper med og fordeler ved bruk av utenlandske treslag som vil være relevant for saksbehandlingen. Direktoratene legger også til grunn at statsforvalteren ved behov bør involvere kommunen for å påse at vedtak etter forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål er så godt opplyst som mulig, jf. forvaltningsloven § 17.

Direktoratene vil prøve å legge til rette for saksbehandlingsrutiner som er effektive både for søker og melder, og for forvaltningen. For søker eller melder vil vi utvikle rutiner som gjør det mulig å forholde seg til en søknadsprosedyre og én instans for omdisponering etter jordlov, og behandling etter bærekraftforskriften og forskrift om utsetting av utenlandske treslag.

Direktoratene vil videre se på hvordan vi kan legge til rette for saksbehandlingsrutiner som minimerer saksbehandlingstid og ressursbruk både i den kommunale og statlige forvaltningen. Vi vil komme tilbake til dette i framtidig veiledning.

3.4.2 Søknader og saksbehandlingstid

Flere av høringsinstansene har kommentert at søknadsprosessen er tung, og at det i mange tilfeller har vært uforholdsmessig lange saksbehandlingstider.

Direktoratene er klar over disse utfordringene. Vi vil jobbe videre med å etablere rutiner som letter arbeidet både for meldere og søkere og forvaltningen.

3.4.3 Skog som sikringstiltak

NVE påpeker i sin høringsuttalelse at vernskog ikke kan behandles på samme måte som annen skog.

Direktoratene viser til at skog som sikringstiltak har en helt spesiell rolle, og er et ansvar skogeier får krav om fra det offentlige. I tilfeller hvor myndighetene forskriftsfester vernskog for å opprettholde skogens rolle som sikringstiltak må behandlingen etter forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål ta hensyn til vernskogforskriften slik at sikringsfunksjonen opprettholdes uten urimelige belastninger på skogeier. For å bevare tryggheten til eksisterende og ny infrastruktur og bebyggelse, må andre driftsmetoder enn tradisjonell flatehogst og gjenplantning benyttes. I mange tilfeller vil det være behov for å benytte bestemte treslag for å oppnå ønsket sikringsfunksjon. Noen utenlandske treslag er pekt på som nærliggende til å kunne ha slike egenskaper.

3.5 Strategi for å redusere negative virkninger av utenlandske treslag

Hvis målet er å redusere negative virkninger av utenlandske treslag vil det være et behov for å øke den totale innsatsen for å drive avbøtende tiltak. Tiltak som gjennomføres i dag bremser påvirkningen i noen områder, særlig verneområder, men er langt fra nok til å stanse videre påvirkning av utenlandske treslag i Norge. Et mål om å stanse vekst i, eller redusere utenlandske treslags påvirkning i norsk natur, vil kreve mye mer ressurser enn det vi setter av til dette arbeidet i dag.

Å etablere ansvarssoner, der skogeiere som vil bruke utenlandske treslag må ta ansvar for spredningskontroll, er et virkemiddel for å øke denne innsatsen. Det vil fortsatt være mange bestander, og store områder med spredning, der det offentlige, helst i samarbeid med skognæring og frivillige organisasjoner, må ta ansvar for å gjennomføre tiltak.

Flere av høringsinstansene bl.a. Statsforvalteren i Agder har påpekt et behov for å etablere en nasjonal plan for oppfølging av utenlandske treslag i norsk natur.

Direktoratene anbefaler at det startes et arbeid med tanke på å realisere en nasjonal strategi for å redusere negative konsekvenser av utenlandske treslag der det legges opp til brede medvirkningsprosesser.

4 Gjennomgang av forskriften

4.1 Systematisk gjennomgang

4.1.1 § 1. Formål

Forslaget i høringsutkastet

Formålet med denne forskriften er å regulere utsetting av utenlandske treslag som medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet.

Innspill fra høringsinstansene

Flere høringsinstanser kommenterer at forslaget utgjør ei endring fra dagens ordlyd, der formålet er å "hindre at" utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger. **NORSKOG** mener endringa bør resultere i en oppmykning av praksis, med høyere andel godkjente søknader som resultat, så fremt skogeier utøver de plikter forskriften oppstiller. **Sabima, WWF Verdens naturfond, Norsk botanisk forening** og **Naturvernforbundet** mener derimot at endringa utgjør en speilvending av innretninga på forskriften som er i strid med intensjonene i naturmangfoldloven. **Norsk biologforening** mener at det er viktig at ambisjonsnivået ikke svekkes sammenlignet med gjeldende forskrift. De foreslår at formålet bør være å "regulere og begrense utsetting av fremmede treslag ...".

Direktoratenes vurdering

Direktoratene vil understreke at endringene i formålsbestemmelsen ikke er ment å innebære noen endring av praksis. Avveinga av om det skal bli gitt tillatelse eller ikke i enkelttilfeller må fortsatt foretas innen rammene naturmangfoldloven med forarbeider setter for vedtak etter naturmangfoldloven § 30, det vil si at nyttevirkningene ved utsettinga skal vurderes opp mot risikoen utsettinga utgjør for naturmangfoldet. Som det framgår av forslaget til § 5 skal det fortsatt legges "særlig vekt" på om treslaget og eventuelle følgeorganismer medfører risiko for uheldige følger for det biologiske mangfoldet i den skjønnsmessige vurderinga av om tillatelse skal gis eller ikke. I dette ligger det at det fortsatt skal være de mulige skadevirkningene ved utsettinga som er utgangspunktet for avveinga.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår ingen endring i § 1 sammenlignet med høringsutkastet.

4.1.2 § 2. Saklig virkeområde

Forslaget i høringsutkastet

Forskriften gjelder utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Forskriften angir videre krav til eiere av skog der det settes ut utenlandske treslag.

Innspill fra høringsinstansene

Det er ikke kommet forslag til endring av ordlyden i § 2. Som det framgår i punkt 4.1.3 under, er det imidlertid kommet inn forslag til endring av begrepet "skogbruk".

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår ingen endring i § 2 sammenlignet med høringsutkastet.

4.1.3 § 3. Definisjoner

Forslaget i høringsutkastet

I denne forskrift forstås med:

- a. biologisk mangfold: mangfoldet av økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene*
- b. naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning*
- c. skogbruk: næringsmessig utnyttelse av skogressursene, herunder produksjon av juletrær og pyntegrønt*
- d. utenlandske treslag: arter, underarter eller sorter av trær som ikke har sitt nåværende eller historiske naturlige utbredelsesområde i Norge*
- e. utsetting: utsetting (utplanting/såing), bevisst utslipp eller deponering som avfall av organismer i miljøet, eller i et innesluttet system der rømming (spredning) ikke er utelukket.*

Innspill fra høringsinstansene

Flere privatpersoner har inngitt likelydende uttalelse der de påpeker at skogbruk også har en klimadimensjon og at de derfor mener forslaget til definisjon av "skogbruk" som "næringsmessig utnyttelse av skogressursene, herunder produksjon av juletrær og pyntegrønt" er for snevert. Tilsvarende uttalelse er gitt fra flere skogaktører fra Rogaland (**Rogaland skognæringsforum, A/S Skog, RS Skog AS, Norsk Juletreservice AS, Trefadder AS og Skogselskapet i Rogaland**).

Det er videre flere av høringspartene som har kommentert definisjonen av "utsetting". De fleste av disse (**Vestland skognæringsforum, Skognæringsforum Nordland, Helgeland skogselskap, Møre og Romsdal skognæringsforum og Statsforvalteren i Troms og Finnmark (landbruksavdelinga), og Statsforvalteren i Agder**) mener de delene av definisjonen som omtaler "bevisst utslipp eller deponering som avfall av organismer i miljøet, eller i et innesluttet system der rømming ikke er utelukket" passer dårlig i

skogbrukssammenheng. **Statsforvalteren i Vestland** kommenterer på sin side at de har fått mange spørsmål knyttet til om naturlig foryngelse av sitkaplantinger anses som søknadspliktig utsetting.

Sortland kommune mener begrepet "utenlandske treslag" bør erstattes med "treslag av utenlandsk opprinnelse". De viser til at sitkagran har vært i bruk i Norge i over 100 år, mens lutzgran har vært i bruk i over 70 år. **Norsk biologforening** foreslår på sin side at definisjonen av utenlandske treslag utvides ved å også omfatte "provenienser" og historisk utbredelse presiseres til å gjelde "etter siste istid".

Norsk biologforening foreslår også at det tas inn en definisjon av "følgeorganismer" i forskriften. **En privatperson** foreslår forskriften også bør definere begrepene "friluftsliv", "kulturlandskap" og "utsikt og estetikk i naturen".

Direktoratenes vurdering

Direktoratene vil innledningsvis peke på at formålet med en egen bestemmelse med definisjoner er å angi hvordan disse begrepene skal forstås der de brukes i forskriften. Formålet med definisjonene er dermed ikke å angi hvordan begrepene forstås – eller bør forstås – i alminnelig språkbruk. Tvert imot vil egne definisjoner i forskriften bare være nødvendig der innholdet som skal legges til grunn i forskriften ikke fremstår som åpenbart ut fra normal språkbruk. Det er videre bare nødvendig med definisjoner, der betydninga av ordet som defineres har rettslige konsekvenser.

Direktoratene er enige i at skogplanting også har en klimadimensjon. Hensynet til klima framgår også uttrykkelig som et moment som skal vektlegges i § 5 i forslaget. Formålet med å definere "skogbruk" i forskriften er imidlertid utelukkende å gi en avgrensning av hvilke utsetninger som skal behandles etter forskrift om utsetning av utenlandske treslag opp mot hvilke utsetninger som skal behandles etter forskrift om fremmede organismer. For denne avgrensninga har klimadimensjonene ved skogbruk ingen betydning. Vi finner derfor ikke grunn til å ta noe om dette inn i definisjonen.

Til innspillet fra Norsk biologforening vil direktoratene understreke at vi med "historisk utbredelse" sikter til at det finnes belegg for utbredelsen i historiske, det vil si skriftlige, kilder. Slikt kildemateriale finnes normalt sett bare for de siste par hundre årene. Vi ser det ikke som heldig å utvide tidshorizonten helt tilbake til siste istid.

Direktoratene ser videre at begrepet "utsetting" ikke er vanlig brukt i skogbrukssammenheng. Dette er også en del av bakgrunnen for at begrepet defineres i

forskriften. Både begrepet og definisjonen er imidlertid hentet fra naturmangfoldloven og må anses godt innarbeidet. Det er også dette begrepet som brukes i naturmangfoldloven § 30, som er bestemmelsen som gir grunnlaget for søknadsplikten ved utsetting både av utenlandske treslag og av andre fremmede organismer. Direktoratene mener dette både tilsier at begrepet bør brukes også i denne forskriften og at definisjonen i utgangspunktet bør være den samme som i naturmangfoldloven.

Når det gjelder innspillet fra Statsforvalteren i Vestland, mener direktoratene at det fremstår som uklart om bevisst gjensetting av frøtrær kan betegnes som "bevisst utslipp ... i miljøet", som etter definisjonen i naturmangfoldloven § 3 bokstav n skal regnes som "utsetting". Uttalelser i forarbeidene gir heller ikke noe klart svar: I særmerknadene til § 3 bokstav n (Ot.prp.nr. 52 (2008-2009) s. 373 framgår det "[d]et som særlig kjennetegner utsetting, er at det er en bevisst handling som forårsaker at en organisme kommer ut i miljøet". Bevisst gjensetting av frøtrær kan i utgangspunktet sies å komme inn under denne karakteristikken. Gjensetting av frøtrær, som regel kombinert med markberedning, og planting vil også framstå som alternative foryngelsesmåter for skogeier som i stor grad utgjør den samme risikoen for naturmangfoldet. I utgangspunktet kan det argumenteres for at valg av metode for foryngelse ikke bør ha betydning for om tiltaket er søknadspiktig eller ikke. I særmerknadene til naturmangfoldloven § 30 om tillatelse til utsetting av fremmede organismer (ibid. s. 401) framkommer imidlertid at "[e]n tillatelse til utsetting vil gjelde den omsøkte organismen på den omsøkte lokaliteten. Avl av organismen på den omsøkte lokaliteten krever derfor ikke ny tillatelse." Denne uttalelsen trekke i retning av at lovgiver har ment at det ikke skal være søknadspiktig ved gjensetting av frøtrær. Det kan nok også være vanskelig å avgjøre om trær er satt igjen i den bevisste hensikt å forynge hogstfeltet. Brudd på en regel om at dette er søknadspiktig kan dermed være vanskelig å håndheve. Direktoratene ber departementene ta stilling til om bevisst gjensetting av frøtrær er å anse som "utsetting", og til om dette eventuelt bør framgår direkte av forskriftens ordlyd.

På bakgrunn av innspillene ser videre direktoratene at det kan være nyttig at begrepet "utsetting" klargjøres ytterligere og vi foreslår at dette gjøres ved at de forskjellige alternativene framgår punktvis. Vi ser videre at presiseringa om at også utslipp "i et innesluttet system der rømming ikke er utelukket" også er omfattet av begrepet "utsetting", ikke har noen relevans for utsetting av trær til skogbruksformål. Vi foreslår derfor at denne delen av bestemmelsen strykes.

Når det gjelder innspillene til andre begreper som bør defineres legger vi til grunn at begrepet "følgeorganismer" er godt innarbeidet i forvaltninga og at det dermed ikke er

nødvendig å definere. Begrepet framstår også som relativt selvforklarende. Vi legger videre også vekt på at en definisjon av "følgeorganismer" neppe har noen avgjørende rettslig betydning. Dersom det skulle komme grensetilfeller, der det kan framstå tvilsomt om en uheldig følge skyldes en "følgeorganisme" eller ikke, vil følgen uansett kunne vektlegges i skønnsvurderinga. De øvrige begrepene som det har kommet inn forslag om er begreper som ikke forekommer i forskriften.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår at forskriften § 3 får følgende ordlyd:

I denne forskrift forstås med:

- a. biologisk mangfold: mangfoldet av økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene;*
- b. naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning*
- c. skogbruk: næringsmessig utnyttelse av skogressursene, herunder produksjon av juletrær og pyntegrønt*
- d. utenlandske treslag: arter, underarter eller sorter av trær som ikke har sitt nåværende eller historiske naturlige utbredelsesområde i Norge;*
- e. utsetting:*
 - utsetting av organismer i miljøet, herunder utplanting og såing,*
 - bevisst utslipp av organismer i miljøet,*
 - deponering som avfall av organismer i miljøet*

4.1.4 § 4. Myndighet og delegering

Forslaget i høringsutkastet

Miljødirektoratet er myndighet etter forskriften. Miljødirektoratet kan delegerer myndighet etter denne forskriften til statsforvalteren.

Innspill fra høringsinstansene

Enkelte høringsinnspill gir uttrykk for at de mener myndigheten bør ligge til andre myndighetsorganer enn Miljødirektoratet og statsforvalteren. **Helgeland Skogselskap, Kontaktutvalget for skogbruk i Hadeland og Nittedal, Salten Skogselelskap, Helgeland skogselskap, og Allskog SA**, peker på at kommunen vil ha best lokalkunnskap og mener derfor myndigheten bør ligge til kommunen. **Nærøysund kommune** mener søknaden bør gå via kommunen. **Skogbrukssjefen i Finnmark og Kvæningen, Møre og Romsdal skognæringsforum, Skognæringsforum Nordland, Skognæringa Kyst SA,**

flere skogaktører fra Rogaland (**Rogaland skognæringsforum, A/S Skog, RS Skog AS, Norsk Juletreservice AS, Trefadder AS og Skogselskapet i Rogaland**) og **flere privatpersoner** mener derimot at hensynet til en samlet skogbruksforvaltning tilsier at myndigheten etter forskriften bør ligge hos Landbruks- og matdepartementet med underliggende etater.

Statsforvalteren i Trøndelag mener myndigheten til å føre tilsyn bør legges til statsforvalteren.

Direktoratenes vurdering

Direktoratene viser til at spørsmålet om myndighetsfordeling mellom stat og kommune eller mellom miljøforvaltninga og landbruksforvaltninga ikke har vært et tema for høringa. Vi viser for øvrig til kommentarene i kapittel **Feil! Fant ikke referanse-kilden..**

Når det gjelder innspillet fra Statsforvalteren i Trøndelag viser direktoratene til at myndigheten til å føre tilsyn er omfattet av myndigheten som kan delegeres etter § 4.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår ingen endring i § 4 sammenlignet med høringsutkastet.

4.1.5 § 5. Krav om tillatelse

Forslaget i høringsutkastet

Det kreves tillatelse fra myndigheten etter forskriften for å sette ut utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Ved den skjønnsmessige vurderinga av om tillatelse skal gis, skal myndigheten etter forskriften veie fordelene ved utsettinga, blant annet for samfunn, skognæring og klima, opp mot risikoen for skader på det biologiske mangfoldet. Det skal vurderes om fordelene kan oppnås ved utsetting av et annet treslag med lavere risiko for naturmangfoldet. Det skal legges særlig vekt på om treslaget og eventuelle følgeorganismer medfører risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold.

Tillatelse til utsetting kan gis på de vilkår som anses hensiktsmessige for å oppnå formålet med forskriften. Tillatelsen skal fastsette en ansvarssone der skogeier har ansvaret for kontroll og fjerning av spredning, normalt et belte på 100 meter fra bestandskanten.

Innspill fra høringsinstansene

Det er kommet inn en rekke generelle uttalelser til om det bør eller ikke bør være krav om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag, til om skogeier bør eller ikke bør ilegges

ansvaret for å fjerne oppslag rundt bestandet og til hvor stor ansvarssonen eventuelt skal være. Vi viser her til det som gjengis under punkt 3.3.1.2.

Det er videre kommet inn mange innspill til hva som bør være innholdet i en veileder om praktisering av bestemmelsen. Direktoratene tar med seg disse i det videre arbeidet med å lage en slik veileder og går ikke nærmere inn på de enkelte høringsuttalelsene her.

Statsforvalteren i Nordland mener begrepene "vesentlig uheldige følger", "uheldige følger" og "risiko for skade" åpner et stort rom for skjønnspregede vurderinger i den enkelte saken. De mener derfor at begrepene bør presiseres i forskriften.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark mener også at "vesentlige uheldige følger" bør presiseres nærmere i forskriften. **NORSKOG** mener at forvaltninga til nå ikke har tolket begrepet "vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet" i tråd med ordlyden.

Skogselskapet i Rogaland mener det er uheldig at forvaltninga gis en skjønnsmessig adgang til å avslå søknader. **Norsk biologforening** mener derimot at det er tendensiøst at forskriften fremhever enkelte av momentene som skal inngå i den skjønnsmessige vurderinga.

ALLSKOG SA, Kontaktutvalget for skogbruk i Hadeland og Nittedal, Salten skogselskap og Skognæringa kyst SA, med støtte fra **Troms og Finnmark fylkeskommune**, skriver at ansvarssonen ikke bør gjelde for bestand som er plantet før forskriften trådte i kraft.

Flere høringsparter har på forskjellig måte kommentert at ansvarssonen kan omfatte areal på annen manns grunn. **NORSKOG SA** stiller spørsmål ved om det går an å pålegge skogeier ansvar for en sone som går ut over den enkeltes eiendom. **Statsforvalteren i Innlandet** uttaler at forskriften må sikre at skogeier selv sørger for nødvendige avtaler om fjerning på annen manns grunn.

Statsforvalteren i Trøndelag mener vilkåret bør tinglyses som en heftelse på eiendommen.

Direktoratenes vurdering

Direktoratene har forståelse for at begrepet "vesentlige uheldige følger" kan være vanskelig å operasjonalisere og at det dermed bør gis nærmere veiledning om innholdet. Vi mener imidlertid en veileder vil være bedre egnet for en slik operasjonalisering enn det forskriftsteksten er. En veileder vil blant annet gi mer rom for eksempler og forklaringer

enn det som er mulig å få til i en rettslig bindende forskriftstekst. Vi legger videre til grunn at begrepet "vesentlig uheldige følger" er ment å være en rettslig standard som skal åpne for at innholdet kan utvikle seg i tråd med rådende oppfatning i samfunnet, noe som etter vårt syn også tilsier at operasjonaliseringa bør gis i veiledere framfor som bindende bestemmelser i en forskrift.

Når det gjelder innspillene til at forskriften legger opp til at myndighetene skal foreta ei skjønnsmessig vurdering når de avgjør om en søknad skal innvilges eller ikke, viser vi til at dette nettopp er systemet i naturmangfoldloven § 30. Vi mener videre at det er hensiktsmessig at de mest sentrale momentene i skjønnsvurderinga framgår av forskriften.

Som det framgår under punkt 3.3.1.2 innebærer systemet i forskriften at ansvaret for å kontrollere og fjerne oppslag i ansvarssonen settes som et vilkår for nye tillatelser. Ansvaret vil dermed bare gjelde for bestander av utenlandske treslag som er satt ut etter at forskriften trer i kraft. Når det gjelder innspillet fra Norskog, vil vi peke på at plikten til å fjerne oppslag på annen manns grunn oppstår hvis myndighetene fatter et vedtak som fastsetter en ansvarssone som strekker seg inn på annen manns grunn. Direktoratene legger da til grunn at naturmangfoldloven § 72 gir skogeier hjemmel til å fjerne oppslag på annen manns grunn, dersom dette er nødvendig for å oppfylle vilkårene i tillatelsen. Skogeier vil da være erstatningsansvarlig for eventuelle tap som skyldes skade på naboeiendommen eller annen ulempe for eier av naboeiendommen.

Når det kommer til innspillet om at ansvarssonen ikke bør gjelde for bestand som er plantet før forskriften trådte i kraft, er direktoratene enige i det. Vi foreslår å presisere at det er den omsøkte bestandskanten det er snakk om i tredje ledd.

Direktoratene merker seg Statsforvalteren i Trøndelag sitt standpunkt om at utplantinger som gir grunneier et rettslig ansvar bør registreres i en offentlig tilgjengelig database. I utgangspunktet mener vi imidlertid at bruk av skogbruksplan vil gi tilstrekkelig notoritet ved eiendomsovergang. Dersom det likevel er ønske om registrering i et offentlig eiendomsregister, kan det være mer naturlig at opplysningene registreres i matrikkelen, enn at vedtakene tinglyses. Vi viser her til at tinglysningsinstituttet i utgangspunktet er ment å regulere forholdet mellom motstridende privatrettslige disposisjoner, mens matrikkelen inneholder faktiske opplysninger om eiendommen. Uansett legger vi til grunn at en slik registrering vil kreve endring i annet regelverk.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår at § 5 får følgende ordlyd:

Det kreves tillatelse fra myndigheten etter forskriften for å sette ut utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Ved den skjønsmessige vurderinga av om tillatelse skal gis, skal myndigheten etter forskriften veie fordelene ved utsettinga, blant annet for samfunn, skognæring og klima, opp mot risikoen for skader på det biologiske mangfoldet. Det skal vurderes om fordelene kan oppnås ved utsetting av et annet treslag med lavere risiko for naturmangfoldet. Det skal legges særlig vekt på om treslaget og eventuelle følgeorganismer medfører risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold.

Tillatelse til utsetting kan gis på de vilkår som anses hensiktsmessige for å oppnå formålet med forskriften. Tillatelsen skal fastsette en ansvarssone der skogeier har ansvaret for kontroll og fjerning av spredning, normalt et belte på 100 meter fra den omsøkte bestandskanten.

4.1.6 § 6. Unntak fra krav om tillatelse. Meldeplikt.

Forslaget i høringsutkastet

Utsetting av utenlandske treslag til juletre- og pyntegrøntproduksjon kan skje uten tillatelse etter denne forskriften § 5 når følgende vilkår er oppfylt:

- a. Trærne skal avvirket før de kan spre seg til omgivelsene.*
- b. Utsettinga medfører ikke fare for uheldige følger for naturmangfoldet på utsettingsstedet.*
- c. Melding om utsettinga er sendt til myndigheten etter forskriften og denne har ikke gitt tilbakemelding om at utsettinga krever tillatelse innen tre uker etter at meldinga ble sendt.*

Innspill fra høringsinstansene

Mange høringsinstanser har foreslått at unntaket også skal omfatte andre tilfeller enn produksjon av juletrær og pyntegrønt, for eksempel at det også skal være meldeplikt ved replanting etter hogst av utenlandske treslag. Direktoratene viser til at en slik regel ikke har vært en del av høringa og at vilkårene vi har foreslått for unntak fra kravet om tillatelse heller ikke er tilpasset utplanting av trær som ikke skal hogges før de setter frø. Vi forslår derfor ingen endring på dette punktet.

Norskog spør om vilkårene skal forstås som kumulative eller som alternativer. De foreslår at det settes inn "og" eller "eller" i oppramsinga.

Flere høringsparter (**Trøndelag fylkeskommune, Møre og Romsdal fylkeskommune, Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Statsforvalteren i Innlandet, Finnmark**

treforum, og Artsdatabanken) er opptatt av at skogeier skal ha en plikt til å fjerne trærne før frøsetting. **Norsk juletre AS** understreker at skogeier som ønsker å drive produksjon av pyntegrønt som setter frø fortsatt må ha mulighet til å få tillatelse til dette.

Norsk friluftsliv mener det i bokstav b også bør være et vilkår for unntak fra søkeplikta at utplantinga ikke medfører fare for uheldig påvirkning av friluftslivet på utsettingsstedet.

Statsforvalteren i Rogaland forstår forskriften slik at melding må sendes inn før "hver planting" og mener dette vil være mer arbeidskrevende, for både skogbrukerne og forvaltninga, enn dagens ordning, der det gis tillatelser for opptil 15 år av gangen.

Statsforvalteren i Agder og Helgeland skogselskap, Skogselskapet i Rogaland, Rogaland skognæringsforum, Skognæringsforum Nordland, og Møre og Romsdal skognæringsforum understreker også at melding må kunne gis for flere år om gangen.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark, miljøavdelinga, foreslår at fristen for tilbakemelding settes til en måned. De mener en frist på tre uker vil være for kort til å foreta ei forsvarlig saksbehandling. De viser at fylket er lite kartlagt og at de derfor ofte må ut på befaring.

Norsk biologforening foreslår en alternativ tekst som setter ytterligere vilkår om dokumentasjon både på meldingstidspunktet og seinere.

Statsforvalteren i Rogaland mener det bør inntas en bestemmelse som klargjør hvilke beslutninger etter forskriften som kan påklages etter mønster av viltforskriften § 8-1.

Statsforvalteren i Trøndelag legger til grunn at ei beslutning om å ikke kreve søknad ikke vil være et vedtak og spør etter hjemmelsgrunnlaget for å kreve retting, dersom skogeier ikke overholder vilkåret om at trærne skal avvirkes før de kan spre seg.

Direktoratenes vurdering

Direktoratene vil innledningsvis påpeke at konsekvensen i en sak der vilkårene for unntak fra kravet om tillatelse ikke er oppfylt vil være at utsettinga må skje i tråd med hovedregelen. For pyntegrøntproduksjon som baserer seg på trær som ikke skal avvirkes før de setter frø, innebærer forslaget dermed ingen endring fra dagens regelverk – skogeier må ha tillatelse til utsetting av trærne.

Vi understreker videre at vilkårene i bokstav a-c skal forstås kumulativt, det vil si at alle vilkår må være oppfylt for at unntaket skal komme til anvendelse. Dette er den naturlige språklige forståelsen av ordlyden når oppramsinga av vilkår innledes med "når følgende

vilkår er oppfylt.". På bakgrunn av innspillet fra Norskog, foreslår vi likevel å presisere i ordlyden at alle vilkårene skal være oppfylt.

Direktoratene legger videre til grunn at vilkåret i bokstav a vil være overtrådt dersom skogeier ikke avvirker trærne før frøsetting. Vi legger til grunn at en slik overtredelse kan følges opp etter reglene i naturmangfoldloven kapittel IX.

Når det gjelder innspillene om at ei melding bør gjelde for flere år, vil direktoratene bemerke at forskriftens ordlyd ikke setter noen begrensning i hvilken periode meldinga om utsetting kan gjelde for. Vi ser imidlertid at bakgrunnen for innspillene kan være at forskriften omtaler melding om "utsettinga" i bestemt form. Vi foreslår at dette endres til "utsetting" i ubestemt form for å tydeligere markere at meldinga ikke nødvendigvis må knyttes til et bestemt tidspunkt. Vi legger da til grunn at spørsmålet om hvor lang periode ei melding varer i utgangspunktet må avgjøres ut fra ei tolking av selve meldinga. Vi merker oss ønsket om at det skal være lett å gi meldinger som skal gjelde for flere år, og tar med oss dette i arbeidet med å utarbeide skjema for meldinga.

Direktoratene mener hensynet til friluftslivet ikke bør tas inn som vilkår. Vi understreker her at temaet for forskriften ikke er arealbruk generelt, men bruk av utenlandske treslag. Direktoratene har vanskelig for å se at det kan ha avgjørende betydning for friluftslivet om en bruker norske eller utenlandske treslag ved juletreproduksjon.

Direktoratene ser videre ikke grunn til å endre fristen for tilbakemelding. Vi understreker her at behandlinga av ei melding i utgangspunktet skal begrense seg til å vurdere om de to øvrige vilkårene for unntaket er oppfylt. Vi legger til grunn at vurderinga normalt kan skje utelukkende basert på opplysningene i meldinga selv, eventuelt supplert med kartleggingsdata fra offentlige baser, flyfoto og lignende. Der det foreligger konkrete grunner til å mistenke at utsettinga kan medføre uheldige følger, legger vi til grunn at vilkåret om at det ikke skal være "fare" for uheldige følger ikke er oppfylt. Statsforvalteren kan da henvise saken til en normal søknadsprosess, der de eventuelt kan foreta befarings eller lignende for å skaffe tilstrekkelig kunnskap.

Direktoratene antar at ei slik beslutning om å gi tilbakemelding om at et meldt tiltak er søknadspiktig normalt ikke kan regnes som et vedtak etter forvaltningsloven, men kun som en prosessuell beslutning. Direktoratene vil imidlertid ikke anbefale at forskriften selv angir om det er enkeltvedtak eller ikke. Vi viser her både til at spørsmålet ikke var et tema i høringa, og til at naturmangfoldloven ikke eksplisitt sier noe om spørsmålet. Det siste står i motsetning til eksempelet fra viltforskriften, som Statsforvalteren i Nordland viser til.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår at § 6 får følgende ordlyd:

Utsetting av utenlandske treslag til juletre- og pyntegrøntproduksjon kan skje uten tillatelse etter denne forskriften § 5 når alle følgende vilkår er oppfylt:

- a. Trærne skal avvirkes før de kan spre seg til omgivelsene.*
- b. Utsettinga medfører ikke fare for uheldige følger for naturmangfoldet på utsettingsstedet.*
- c. Melding om utsettinga er sendt til myndigheten etter forskriften og denne har ikke gitt tilbakemelding om at utsettinga krever tillatelse innen tre uker etter at meldinga ble sendt.*

4.1.7 § 7. Krav til søknad om tillatelse og § 8. Krav til melding

Forslaget i høringsutkastet

§ 7. Krav til søknad om tillatelse

Søknad om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag sendes på skjema utarbeidet av Miljødirektoratet i samarbeid med Landbruksdirektoratet. Miljødirektoratet kan bestemme at innsending skal skje via Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter. Søknaden skal sendes seinest to måneder før søker planlegger å sette ut trærne.

Kostnader som måtte oppstå i forbindelse med frambringelsen av opplysninger og undersøkelser påligger søker så langt det ikke er urimelig.

§ 8. Krav til melding

Melding om utsetting av utenlandske treslag sendes på skjema utarbeidet av Miljødirektoratet i samarbeid med Landbruksdirektoratet. Miljødirektoratet kan bestemme at innsending skal skje via elektronisk søknadssenter. Meldinga skal sendes seinest tre uker før søker planlegger å sette ut trærne.

Kostnader som måtte oppstå i forbindelse med frambringelse av opplysninger og undersøkelser påligger søker så langt det ikke er urimelig.

Innspill fra høringsinstansene

En rekke høringsparter har gitt innspill til hvordan søknadskjema og meldingsskjema bør utformes og til dagens saksbehandlingstid. Direktoratene tar med seg disse i det videre arbeidet med å utarbeide søknadsskjema og meldingsskjema, og kommenterer ikke innspillene her.

Norsk biologforening mener forskriften bør gjenta kravet i naturmangfoldloven § 30 om at søknaden skal klarlegge virkningene utsettinga vil ha for det biologiske mangfoldet.

Flere høringsparter (**Statsforvalteren i Nordland, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, NTNU vitenskapsmuseet og Rogaland skognæringsforum**) mener det må spesifiseres i forskriften hvilke opplysninger og undersøkelser skogeieren må bekoste. **Sortland - Suortá kommune** mener det at skogeier kan måtte bekoste frembringelse av opplysninger innebærer betydelig økonomisk risiko. **Helgeland skogselskap** og **Skognæringsforum Nordland** er også kritiske til denne delen av bestemmelsen. **Brønnøy kommune** mener på sin side at det er "svært urimelig" at skogeier skal måtte bekoste undersøkelser.

Direktoratenes vurdering

Direktoratene vil først peke på at forslaget innebærer at søknader og meldinger må sendes ved å fylle ut et standardskjema. Hvilke opplysninger søker eller melder må gi, vil da framgå av dette skjemaet. Vi ser da ikke grunn til at forskriften skal angi disse detaljene. Når det gjelder innspillet fra Norsk biologforening vil vi understreket at søknadsskjemaet selvsagt må være utformet slik at det tar høyde for kravene loven setter.

Når det gjelder innspillene knyttet til at søker må bekoste frambringelse av opplysninger, vil vi understreke at dette er en videreføring av gjeldende rett. Vår erfaring til nå er at det svært sjelden vil være behov for å frambringe opplysninger som ikke er tilgjengelig i offentlige databaser. Vi har imidlertid fått henvendelser knyttet til treslag som i dag ikke brukes i norsk skogbruk og som ikke er risikovurdert i norsk fremmedartsliste. Direktoratene mener det er naturlig at det i slike tilfeller er mer naturlig at kostnadene ved en risikovurdering bekostes av søkeren, som ønsker å oppnå en fortjeneste ved å bruke treslaget, enn at slike kostnader skal belastes skattebetalerne.

Direktoratene ser imidlertid at den som sender melding i § 8 andre ledd omtales som "søker" og foreslår at dette rettes til "melder". Direktoratene ser videre at det kan tenkes at søknader bør sendes via andre elektroniske løsninger enn Miljødirektoratets søknadssenter. Vi stryker derfor de direkte henvisningene til hvor elektroniske søknader skal sendes.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår at § 7 skal lyde som følger:

§ 7. Krav til søknad om tillatelse

Søknad om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag sendes på skjema utarbeidet av Miljødirektoratet i samarbeid med Landbruksdirektoratet. Miljødirektoratet kan bestemme at innsending skal skje elektronisk. Søknaden skal sendes seinest to måneder før søker planlegger å sette ut trærne.

Kostnader som måtte oppstå i forbindelse med frambringelsen av opplysninger og undersøkelser påligger søker så langt det ikke er urimelig.

Vi foreslår at § 8 skal lyde som følger:

§ 8. Krav til melding

Melding om utsetting av utenlandske treslag sendes på skjema utarbeidet av Miljødirektoratet i samarbeid med Landbruksdirektoratet. Miljødirektoratet kan bestemme at innsending skal skje elektronisk. Meldinga skal sendes seinest tre uker før søker planlegger å sette ut trærne.

Kostnader som måtte oppstå i forbindelse med frambringelse av opplysninger og undersøkelser påligger melder så langt det ikke er urimelig.

4.1.8 § 9. Krav til systematisk oppfølging

Forslaget i høringsutkastet

Etter utsetting skal skogeier som har fått tillatelse til utsetting etter denne forskriften og eventuelle rettsetterfølgere i rimelig grad

- a. føre kontroll med når det planta bestandet starter frøproduksjon*
- b. føre kontroll med spredning i ansvarssonen fastsatt i tillatelsen*
- c. fjerne oppslag i ansvarssonen fastsatt i tillatelsen før plantene kan sette frø eller etablerer så tette bestander at de utkonkurrerer stedegen vegetasjon*

Rutinene, og oppfølgingen av disse, skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal gjøres tilgjengelig for ansvarlig myndighet ved kontroll. Ved overdragelse av skogeiendom som har fått tillatelse til utsetting av utenlandske treslag etter denne forskriften, skal selger opplyse kjøper om dette.

Innspill fra høringsinstansene

Statsforvalteren i Rogaland og **Statsforvalteren i Agder** mener det bør tydeliggjøres at kravet om systematisk oppfølging bare gjelder der det er gitt *tillatelse* og ikke ved utsetting som er meldepliktig.

Statsforvalteren i Agder og **Statsforvalteren i Vestfold og Telemark** mener videre at begrepet "rimelig grad" bør konkretiseres. **Statsforvalteren i Trøndelag** og **NTNU vitenskapsmuseet** mener derimot at begrensninga om at pliktene etter bokstav a-c bare gjelder "i rimelig grad" bør strykes.

Flere høringsparter (**Statsforvalteren i Nordland, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Skognæringa Kyst, Norges skogeierforbund, Skogselskapet i Rogaland, Helgeland skogselskap, Vestland skognæringsforum, Skognæringsforum Nordland, Sortland – Suortá kommune og Sabima**) peker på at det kan være vanskelig å vite

nøyaktig når trærne begynner å sette spiredyktige frø. De mener derfor utforminga av bokstav a er uheldig. Mange foreslår at det heller bør settes krav om at skogeier skal føre kontroll med når bestandet starter kongleproduksjon. **Sabima** viser til at forskriften også gjelder utsetting av lauvtrær og foreslår derfor at kontrollen skal gjelde "frøsetting og/eller kongleproduksjon")

Statsforvalteren i Nordland mener videre bokstav c bør gradere hvor omfattende arbeid som må gjøres ut fra hvilke naturtyper som finnes i området.

En rekke privatpersoner foreslår i likelydende høringsuttalelse at dokumentasjon etter bestemmelsen blir lagret i skogplanløsning. **Brønnøy kommune** og **Alstahaug kommune** peker på at rutinene må oppbevares i veldig lang tid. **Viken fylkeskommune** mener kravene til dokumentasjon og lagring bør være strengere.

Direktoratenes vurdering

Direktoratene vil innledningsvis peke på at kravene etter § 9 knytter seg til ansvarssonen fastsatt etter § 5. Kravene kan dermed logisk sett kun gjelde der det er fastsatt en slik sone i en tillatelse. Dette innebærer at paragrafen ikke gjelder tiltak som kun er meldepliktige. Direktoratene vil likevel for ordens skyld peke på at innholdet i forskriften § 9 i stor grad er en konkretisering av regelen i naturmangfoldloven § 28 andre ledd om at den som setter i verk virksomhet eller tiltak som kan medføre spredning eller utslipp av levende eller levedyktige organismer til steder der de ikke forekommer naturlig, i rimelig utstrekning skal treffe tiltak for å hindre dette.

Direktoratene ser at det kan være hensiktsmessig at forskriften bruker samme begrep som loven og foreslår derfor at begrepet "rimelig grad" endres til "rimelig utstrekning".

Direktoratene mener ytterligere konkretiseringer best kan gjøres i veileder.

Når det gjelder innspillene om at det kan være vanskelig å vite nøyaktig når trærne første gang setter spiredyktige frø, vil direktoratene påpeke at vi ikke kan se at kravet om i rimelig utstrekning å "føre kontroll" med når bestandet starter frøproduksjon innebærer at skogeier må kunne fastslå nøyaktig når det første spiredyktige frøet kommer. Formålet med pliktene i forskriften § 9 er å i størst mulig grad begrense spredning fra trærne som blir satt ut. Kravene i bokstav a-c må forstås i sammenheng - når skogeier skal "føre kontroll" med frøsetting er hovedformålet et han eller hun skal kunne forutsi når det er aktuelt å begynne å kontrollere for spredning. Om skogeier starter å se etter spredning før det reelt sett er nødvendig, vil ikke dette være problematisk for formålet med bestemmelsen. Vi legger derfor til grunn at en skogeier som velger å ta utgangspunkt i å

kontrollere om bartrærne setter kongler, oppfyller kravet om "å føre kontroll av når det planta bestandet starter frøproduksjon".

Som Sabima påker gjelder forskriften utsetting av alle slags trær, det vil si også for treslag som ikke setter kongler. Direktoratene mener dermed det er riktigst at forskriften viser til "frøproduksjon" og ikke til når trærne setter kongler.

Direktoratene vil videre peke på at et selvstendig krav om at skogeier må kunne dokumentere å ha rutiner for å kontrollere når frøproduksjonen starter, vil gjøre det mulig for tilsynsmyndigheten å avdekke og korrigere mangelfull oppfølging av spredningskontroll før risikoen har manifestert seg i særlig grad. Direktoratene mener derfor kravet bør framgå som et selvstendig krav i forskrifta.

Når det gjelder innspillene om at rutinene må lagres i svært lang tid, vil direktoratene bemerke at forskriften legger opp til at skogeiere må ha et løpende kontrollarbeid i virksomheten. Dette innebærer at rutinene ikke bare skal oppbevares, men også *brukes* i hele trærnes levetid. Direktoratene er enige med privatpersonene som har foreslått skogplan som et velegnet sted for å dokumentere rutinene.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår at § 9 skal lyde som følger:

Etter utsetting skal skogeier som har fått tillatelse til utsetting etter denne forskriften og eventuelle rettsetterfølgere i rimelig utstrekning

a. føre kontroll med når det planta bestandet starter frøproduksjon

b. føre kontroll med spredning i ansvarssonen fastsatt i tillatelsen

c. fjerne oppslag i ansvarssonen fastsatt i tillatelsen før plantene kan sette frø eller etablerer så tette bestander at de utkonkurrerer stedegen vegetasjon

Rutinene, og oppfølgingen av disse, skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal gjøres tilgjengelig for ansvarlig myndighet ved kontroll. Ved overdragelse av skogeiendom som har fått tillatelse til utsetting av utenlandske treslag etter denne forskriften, skal selger opplyse kjøper om dette.

4.1.9 § 10. Tilsyn

Forslaget i høringsutkastet

Myndigheten etter forskriften fører tilsyn med at bestemmelsene i og i medhold av denne forskriften blir overholdt. Tilsyn skjer i henhold til reglene naturmangfoldloven § 63 til § 65.

Innspill fra høringsinstansene

Det er ikke kommet innspill til formuleringene i § 10. Det er imidlertid kommet innspill til hvem som skal ha tilsynsmyndighet, se punkt 4.1.4

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår ingen endring i § 10 sammenlignet med høringsutkastet.

4.1.10 § 11. Håndheving og sanksjoner

Forslaget i høringsutkastet

Håndheving og sanksjoner skjer etter naturmangfoldloven kapittel IX. Utsetting i strid med bestemmelsene i denne forskrift §§ 5 og 6 og overtredelse av kravene i § 9 kan gi grunnlag for overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74 eller straff etter naturmangfoldloven § 75.

Innspill fra høringsinstansene

Sabima og **NTNU Institutt for naturhistorie** påpeker begge at det er viktig at ulovlig utsetting møtes med pålegg om retting i form av at tærne fjernes.

Norsk biologforening mener på sin side at formuleringa om at overtredelse "kan" gi grunnlag for straff og overtredelsesgebyr, kan gi grunnlag for tvil om overtredelsene kan sanksjoneres eller ikke.

Direktoratenes vurdering

Direktoratene er enige i at ulovlige utsetninger må møtes med pålegg om retting.

Sett ut fra sammenhengen begrepet brukes i, som tekst i en forskrift, kan direktoratene vanskelig se at begrepet "kan gi grunnlag for overtredelsesgebyr ... eller straff ..." kan forstås slik at de gir tvil om overtredelser kan sanksjoneres eller ikke. Vi understreker imidlertid at sanksjonering kun kan skje der alle vilkår for overtredelsesgebyr eller straff er oppfylt. At kravene objektivt sett er overtrådt er dermed i seg selv ikke nok. Ut fra hensynet til at muligheten for sanksjoner som regnes som straff skal være klart uttrykt, foreslår imidlertid direktoratene at forskriften får egne paragrafer om overtredelsesgebyr og straff.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår at forslaget § 11 deles opp i tre paragrafer med følgende ordlyd:

§ 11. Håndheving

Håndheving skjer etter reglene i naturmangfoldloven kapittel IX.

§ 12. Overtredelsesgebyr

Utsetting i strid med bestemmelsene i denne forskrift §§ 5 og 6 og overtredelse av kravene i § 9 kan gi grunnlag for overtredelsesgebyr etter reglene i naturmangfoldloven § 74.

§ 13. Straff

Utsetting i strid med bestemmelsene i denne forskrift §§ 5 og 6 og overtredelse av kravene i § 9 kan straffes etter reglene etter naturmangfoldloven § 75.

4.1.11 § 12. Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelse

Forslaget i høringsutkastet

Myndigheten etter forskriften fører tilsyn med at bestemmelsene i og i medhold av denne forskriften blir overholdt. Tilsyn skjer i henhold til reglene naturmangfoldloven § 63 til § 65.

Innspill fra høringsinstansene

Det er ikke kommet innspill til formuleringene i § 12.

Direktoratenes tilråding

Direktoratene foreslår ingen endring i § 12 sammenlignet med høringsutkastet.

4.2 Andre innspill til forskriften

Kompetansekrav til den som setter ut utenlandske treslag

Flere skogaktører fra Rogaland (**RS skog AS, Norsk juletreservice AS, Rogaland Juletre AS og Trefadder AS**) og **Allskog Trondenes Skogeierlag** har foreslått at det innføres kompetansekrav til grunneiere som setter ut utenlandske treslag.

Direktoratene merker seg innspillet. Særskilte kompetansekrav til den som setter ut utenlandske treslag har ikke vært et tema for høringa. Vi kan derfor ikke se at det er grunnlag for å forskriftsfeste en regel om dette nå.

Bestemmelse om klageadgang

Forslaget inneholder ingen egen bestemmelse om klageadgang. **Sabima, Nærøysund kommune, Hjelmeland kommune**, flere skogaktører fra Rogaland (**Rogaland skognæringsforum, A/S Skog, RS Skog AS, Norsk Juletreservice AS, Trefadder AS og Skogselskapet i Rogaland**), og flere **privatpersoner** legger til grunn at dette innebærer at det ikke vil være adgang til å klage på vedtak etter forskriften. De peker på at manglende klageadgang er i strid med loven.

Direktoratene understreker forvaltningsloven § 28 i utgangspunktet gir parter og andre med rettslig klageinteresse rett til å klage på enkeltvedtak uansett hvilket regelverk vedtaket er fattet etter. Egne bestemmelser om klageadgang er dermed bare nødvendige

der regelverket gjør unntak fra de generelle reglene i forvaltningsloven, vanligst at et statlig organ skal være klageorgan for kommunale vedtak. Direktoratene mener de vanlige klagereglene bør gjelde for vedtak etter denne forskriften og ser dermed ikke grunn til å ta inn en egen bestemmelse om klageadgang. Vi understreker i den sammenheng at et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 27 *skal* inneholde opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage. Når aktuelle parter får informasjon om klagerett sammen med vedtaket som eventuelt skal påklages, kan vi ikke se at informasjonshensyn tilsier at det er nødvendig å informere om klageadgang også i forskriften.

4.3 Forslag forskriftstekst

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål

Fastsatt ved kgl.res. [dato.måned.år] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 28 fjerde ledd, § 30 andre ledd andre punktum og tredje ledd tredje punktum og § 31 andre ledd. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

Kapittel I. Formål, virkeområde mv.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å regulere utsetting av utenlandske treslag som medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet.

§ 2. Saklig virkeområde

Forskriften gjelder utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Forskriften angir videre krav til eiere av skog der det settes ut utenlandske treslag.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

- a. biologisk mangfold: mangfoldet av økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene;
- b. naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning
- c. skogbruk: næringsmessig utnyttelse av skogressursene, herunder produksjon av juletrær og pyntegrønt

d. utenlandske treslag: arter, underarter eller sorter av trær som ikke har sitt nåværende eller historiske naturlige utbredelsesområde i Norge;

e. utsetting:

- utsetting av organismer i miljøet, herunder utplanting og såing
- bevisst utslipp av organismer i miljøet
- deponering som avfall av organismer i miljøet

§ 4. Myndighet og delegering

Miljødirektoratet er myndighet etter forskriften. Miljødirektoratet kan delegerer myndighet etter denne forskriften til statsforvalteren.

Kapittel II. Utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

§ 5. Krav om tillatelse

Det kreves tillatelse fra myndigheten etter forskriften for å sette ut utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Ved den skjønnsmessige vurderinga av om tillatelse skal gis, skal myndigheten etter forskriften veie fordelene ved utsettinga, blant annet for samfunn, skognæring og klima, opp mot risikoen for skader på det biologiske mangfoldet. Det skal vurderes om fordelene kan oppnås ved utsetting av et annet treslag med lavere risiko for naturmangfoldet. Det skal legges særlig vekt på om treslaget og eventuelle følgeorganismer medfører risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold.

Tillatelse til utsetting kan gis på de vilkår som anses hensiktsmessige for å oppnå formålet med forskriften. Tillatelsen skal fastsette en ansvarssone der skogeier har ansvaret for kontroll og fjerning av spredning, normalt et belte på 100 meter fra den omsøkte bestandskanten.

§ 6. Unntak fra krav om tillatelse. Meldeplikt

Utsetting av utenlandske treslag til juletre- og pyntegrøntproduksjon kan skje uten tillatelse etter denne forskriften § 5 når alle følgende vilkår er oppfylt:

- a. Trærne skal avvirket før de kan spre seg til omgivelsene.
- b. Utsettinga medfører ikke fare for uheldige følger for naturmangfoldet på utsettingsstedet.
- c. Melding om utsettinga er sendt til myndigheten etter forskriften og denne har ikke gitt tilbakemelding om at utsettinga krever tillatelse innen tre uker etter at meldinga ble sendt.

§ 7. Krav til søknad om tillatelse

Søknad om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag sendes på skjema utarbeidet av Miljødirektoratet i samarbeid med Landbruksdirektoratet. Miljødirektoratet kan bestemme at innsending skal skje elektronisk. Søknaden skal sendes seinest to måneder før søker planlegger å sette ut trærne.

Kostnader som måtte oppstå i forbindelse med frambringelsen av opplysninger og undersøkelser påligger søker så langt det ikke er urimelig.

§ 8. Krav til melding

Melding om utsetting av utenlandske treslag sendes på skjema utarbeidet av Miljødirektoratet i samarbeid med Landbruksdirektoratet. Miljødirektoratet kan bestemme at innsending skal skje elektronisk. Meldinga skal sendes seinest tre uker før søker planlegger å sette ut trærne.

Kostnader som måtte oppstå i forbindelse med frambringelse av opplysninger og undersøkelser påligger melder så langt det ikke er urimelig.

Kapittel III. Krav til eier av skog der det settes ut utenlandske treslag

§ 9. Krav til systematisk oppfølging

Etter utsetting skal skogeier som har fått tillatelse til utsetting etter denne forskriften og eventuelle rettsetterfølgere i rimelig utstrekning

- a. føre kontroll med når det planta bestandet starter frøproduksjon
- b. føre kontroll med spredning i ansvarssonen fastsatt i tillatelsen
- c. fjerne oppslag i ansvarssonen fastsatt i tillatelsen før plantene kan sette frø eller etablerer så tette bestander at de utkonkurrerer stedegen vegetasjon

Rutinene, og oppfølgingen av disse, skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal gjøres tilgjengelig for ansvarlig myndighet ved kontroll. Ved overdragelse av skogeiendom som har fått tillatelse til utsetting av utenlandske treslag etter denne forskriften, skal selger opplyse kjøper om dette.

Kapittel IV. Avsluttende bestemmelser

§ 10. Tilsyn

Myndigheten etter forskriften fører tilsyn med at bestemmelsene i og i medhold av denne forskriften blir overholdt. Tilsyn skjer i henhold til reglene naturmangfoldloven § 63 til § 65.

§ 11. Håndheving

Håndheving skjer etter reglene i naturmangfoldloven kapittel IX.

§ 12. Overtredelsesgebyr

Utsetting i strid med bestemmelsene i denne forskrift §§ 5 og 6 og overtredelse av kravene i § 9 kan gi grunnlag for overtredelsesgebyr etter reglene i naturmangfoldloven § 74.

§ 13. Straff

Utsetting i strid med bestemmelsene i denne forskrift §§ 5 og 6 og overtredelse av kravene i § 9 kan straffes etter reglene etter naturmangfoldloven § 75.

§ 14. Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelse

Denne forskriften trer i kraft xx. måned 202x. Samtidig oppheves forskrift 25. mai 2012 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Vedtak i medhold av den opphevede forskriften står ved lag.

5 Vedlegg

5.1 Høringsinstanser

Liste over de som har gitt en høringsuttalelse

Hvem	Målgruppe
Forsvarsdepartementet	Departement
Norges vassdrags- og energidirektorat	Direktorat
Statsforvalteren i Nordland	Statsforvalter
Statsforvalteren i Rogaland	Statsforvalter
Statsforvalteren i Agder	Statsforvalter
Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalter
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Statsforvalter
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Statsforvalter
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statsforvalter
Statsforvalteren i Trøndelag	Statsforvalter
Statsforvalteren i Vestland	Statsforvalter
Trøndelag fylkeskommune	Fylkeskommune
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeskommune
Troms og Finnmark fylkeskommune	Fylkeskommune
Viken fylkeskommune	Fylkeskommune
Nordland fylkeskommune	Fylkeskommune
Gulen kommune	Kommune
Ålesund kommune	Kommune

Hitra kommune	Kommune
Ringerike kommune	Kommune
Brønnøy kommune	Kommune
Alta kommune (Kvænangen kommune)	Kommune
Hjelmeland kommune	Kommune
Trysil kommune	Kommune
Sortland - Suortá kommune	Kommune
Kontaktutvalget for skogbruk i Hadeland og Nittedal	Kommune
Alstahaug kommune	Kommune
Nærøysund kommune	Kommune
Fauske - Fuosko kommune	Kommune
Institutt for naturhistorie, NTNU Vitenskapsmuseet	Institutt
Artsdatabanken	Institutt
Lyingheisenteret	Institutt
Naturvernforbundet i Ytre Helgeland	Miljøorganisasjon
Naturvernforbundet Nordhordland	Miljøorganisasjon
Norsk Friluftsliv	Miljøorganisasjon
Naturvernforbundet	Miljøorganisasjon
Naturvernforbundet i Nordland	Miljøorganisasjon
Naturvernforbundet i Trøndelag	Miljøorganisasjon
Naturvernforbundet i Møre og Romsdal	Miljøorganisasjon
Naturvernforbundet Hordaland	Miljøorganisasjon
Sabima	Miljøorganisasjon
Naturvernforbundet i Vesterålen	Miljøorganisasjon
WWF Verdens naturfond, Norsk Botanisk Forening, Naturvernforbundet	Miljøorganisasjon
Norsk Biologforening (BIO)	Miljøorganisasjon
Finnmark treforum	Skogfaglig organisasjon
Sitkagranas Venner	Skogfaglig organisasjon
Skogselskapet i Rogaland	Skogfaglig organisasjon
Salten Skogselskap	Skogfaglig organisasjon
Finnmark skogselskap	Skogfaglig organisasjon
Helgeland Skogselskap	Skogfaglig organisasjon
SOGN OG FJORDANE SKOGSELSKAP	Skogfaglig organisasjon
Det norske Skogselskap	Skogfaglig organisasjon
Allskog Trondenes skogeierlag	Næringsorganisasjon
Rogaland Juletre	Næringsorganisasjon

Søndre Langøya Sankarlag. Hadsel Sau og Geit. Vesterålen og Omegn Villsaulag	Næringsorganisasjon
Norsk Juletre	Næringsorganisasjon
Skognæringa Kyst SA	Næringsorganisasjon
NORSKOG	Næringsorganisasjon
Vestland Skognæringsforum	Næringsorganisasjon
WoodWorks! Cluster	Næringsorganisasjon
ALLSKOG SA	Næringsorganisasjon
Rogaland skognæringsforum	Næringsorganisasjon
Skognæringa Troms	Næringsorganisasjon
Skognæringsforum Nordland	Næringsorganisasjon
Norges Skogeierforbund	Næringsorganisasjon
Møre og Romsdal skognæringsforum	Næringsorganisasjon
RS Skog AS	Selskap
Norsk Juletreservice AS	Selskap
Trefadder AS	Selskap
Opplysningsvesenets fond	Selskap
A/S Skog	Selskap
Fjordtømmer AS	Selskap
Thomas Thomassen	Privatpersoner
Stein Gunnar Moksness	Privatpersoner
Merete Bolstad	Privatpersoner
Marit Rydland	Privatpersoner
Haakon Aarsby	Privatpersoner
Johan Christian Tønnesen	Privatpersoner
Ida Aalvik	Privatpersoner
Robert Pedersen	Privatpersoner
Ronald Vesterli	Privatpersoner
Lena Nergård	Privatpersoner
Rasmus Stokkeland	Privatpersoner
Gudrun Margrete Dyrseth	Privatpersoner
Lise Heidi Tendeland	Privatpersoner
Svein Torbjørn Alsvik	Privatpersoner
Karin Hesby	Privatpersoner
Harald Fauskanger	Privatpersoner
Rønnaug Foss Alsvik	Privatpersoner
Olav Straum	Privatpersoner

Jone Vormeland	Privatpersoner
Jone Hagalid	Privatpersoner
Jarle Goa	Privatpersoner
Karl Henrik Hals	Privatpersoner
Karl Mafnus Andersen	Privatpersoner
Kjell Inge Haavik	Privatpersoner
Tor M Gramstad	Privatpersoner
Henrik Bilstad	Privatpersoner
Heidi Birrkeland	Privatpersoner
Jo Sølve Dalane	Privatpersoner
Karsten Sørli	Privatpersoner
Johan Wean	Privatpersoner
Ketil Kohmann	Privatpersoner
Erlend Kvalvaag	Privatpersoner
Svein Frantsvåg	Privatpersoner
Ole Stabekk	Privatpersoner
Lasse Reppe	Privatpersoner
Olav Antonsen	Privatpersoner
Einar Arthur Kilvik	Privatpersoner
Ivar Tangeraaas	Privatpersoner
Sindre Idsal	Privatpersoner
Viggo Leikanger	Privatpersoner
Eivind Kvinlaug	Privatpersoner
Mathias Sellæg	Privatpersoner
Per Magnus Ræge	Privatpersoner
Jan Magne Myhre	Privatpersoner
Dag Vidar Øksland	Privatpersoner
Trond Sætre	Privatpersoner
Nils O. Kyllø	Privatpersoner
Daniel Sowe	Privatpersoner
Øystein Mo Kleivane	Privatpersoner